

Міжнародне гуманітарне право

анотований бібліографічний список
2021. – Вип. 2 (11 – 20 січня). – 60 с.
(<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>)

Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

1. **Амро А. Європейський досвід формування та реалізації державного управління у сфері національної безпеки** / Альван Амро // Держава та регіони. Серія : Держ. упр. — 2019. — № 4. — С. 52-57. *Проаналізовано особливості державної політики у сфері національної безпеки у Великобританії, Франції, Німеччині. Проведений аналіз дає підстави зазначити, що у Великобританії третій за величиною в світі оборонний бюджет, служба безпеки світового рівня і міцна позиція в НАТО. Це свідчить, що у країни є хороша база для відповіді на найгостріші виклики безпеки.* Текст: <https://doi.org/10.32840/1813-3401-2019-4-9>

2. **Базарко І. М. Державна політика формування сучасних підходів з підвищення ефективності інформаційної безпеки в контексті національної обороноздатності України** / І. М. Базарко // Держава та регіони. Серія : Держ. упр. — 2019. — № 4. — С. 266-270. *Проаналізовано еволюцію державної політики національної безпеки щодо виконання пріоритетних завдань суспільного розвитку в Україні. Указано, що проблема захисту від інформації істотно складніша за проблему захисту інформації через те, що інформаційні загрози надзвичайно різноманітні, а їх вплив далеко не завжди є очевидним. Визначено, що критерієм забезпечення інформаційної безпеки є наявність стану захищеності життєво важливих інтересів, які встановлюється за сукупністю ознак захищеності.*

3. **Бойко О. В. Теорія і методика формування лідерської компетентності офіцерів Збройних сил України** / О. В. Бойко. — Житомир : О. О. Євенок, 2020. — 666 с. *Шифр зберігання в Бібліотеці : Б363795. Монографія містить наукові основи формування лідерської компетентності*

майбутніх офіцерів Збройних сил України (ЗСУ) у Вищих військових навчальних закладах (ВВНЗ), що складають провідні положення суб'єктно-діяльнісного, компетентнісного, контекстного і ціннісного підходів професійної педагогіки та військової лідерології. Військове лідерство обґрунтовано як ціннісну і контекстну основу професійної компетентності офіцерів ЗСУ.

4. **Бондар Г. Л. Інформаційна політика та інформаційна безпека** / Г. Л. Бондар, Л. О. Ракутіна // Публіч. упр. та мит. адміністрування. — 2019. — № 2. — С. 42-49. Указано, що стрімкий розвиток інформаційних технологій трансформує світ, а інформація стає стратегічним ресурсом держави, продуктивною силою та товаром. Це здатне викликати прагнення держав, організацій й окремих громадян одержати переваги за рахунок оволодіння інформацією, а також за рахунок завдання збитків інформаційним ресурсам супротивника і захисту своїх інформаційних ресурсів. Встановлено, що національна безпека істотно залежить від забезпечення інформаційної безпеки, а внаслідок подальшого технічного прогресу ця залежність буде тільки зростати. Текст: <http://customs-admin.umsf.in.ua/archive/2019/4/6.pdf>

5. **Вівсянник О. М. Аналіз співпраці органів державного управління з міжнародними медичними організаціями за їхніми функціональними напрямками** / О. М. Вівсянник // Право та держ. упр. — 2020. — № 1, т. 2. — С. 92-97. Проаналізовано співпрацю органів державного управління з міжнародними медичними організаціями за їхніми функціональними напрямками. Визначено чотири основні органи державного управління, які найбільш плідно співпрацюють із міжнародними організаціями. Указано, що практично всі функції Міністерства охорони здоров'я (МОЗ) України (МОЗ України) забезпечені допомогою з боку міжнародних медичних організацій. У своїй співпраці з міжнародними організаціями МОЗ України реалізує такі свої функції, як: розроблення та реалізація стратегії і тактики розвитку охорони здоров'я в державі,

підготовка проектів законів про медичну допомогу, що виносяться на розгляд Верховної Ради України (ВР України), розроблення та реалізація цільових комплексних програм, що мають загальнодержавне значення, управління медичною наукою, підготовка медичних кадрів, розроблення та реалізація методології і методики ціноутворення в системі медичної допомоги, розроблення та реалізація методології і методики інформаційного забезпечення управління медичною допомогою, забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя держави. Приділено увагу співпраці Міністерства оборони і НАТО, яка відбувається за чотирма пріоритетними напрямками: воєнно-політичний діалог, досягнення максимального рівня взаємосумісності Збройних Сил України (ЗСУ) з НАТО та нарощування спільних спроможностей, оборонно-технічне співробітництво, забезпечення внеску в міжнародну безпеку. Із подіями на Сході України пов'язаний міжнародний проект, що реалізується Державною службою України з надзвичайних ситуацій.

Текст: [http://pdu-](http://pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/1_2020/tom_2/15.pdf)

[journal.kpu.zp.ua/archive/1_2020/tom_2/15.pdf](http://pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/1_2020/tom_2/15.pdf)

6. Ворошук О. М. Розвиток військово-релігійних відносин в Україні (1994 – 2004 рр.) / О. М. Ворошук // Воєн.-іст. вісн. : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. — Київ, 2019. — № 4 (34). — С. 116-127. **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп17551-4(34). Висвітлено деякі історичні аспекти участі релігійних конфесій України у процесі становлення та розвитку Збройних Сил України (ЗСУ), а також їх роль та місце в духовному та культурному вихованні особового складу ЗСУ. На основі проаналізованих історичних фактів встановлено модель задоволення релігійних потреб військовослужбовців у період становлення та розвитку військово-релігійних відносин. Текст: <http://viv.nuou.org.ua/article/view/193284>**

7. Гонтар З. Г. Теоретичні та правові засади державного управління національною безпекою у сфері зовнішньої політики / З. Г. Гонтар // Держава та регіони. Серія : Держ. упр. — 2019. — № 4. — С. 271-277. Досліджено теоретичні та правові аспекти державного управління

національною безпекою у сфері зовнішньої політики. З'ясовано фактори, що обумовлюють найефективнішу дію правового регулювання зовнішньої політики щодо питань національної безпеки. Теоретико-правове висвітлення впливу соціально-політичних факторів на правове регулювання зазначеної сфери дозволяє досягти більш чіткого і правильного розуміння цього процесу. Ефективність правового регулювання зовнішньої політики в процесі забезпечення національної безпеки постає як результат впливу складної системи чинників. Текст: <https://doi.org/10.32840/1813-3401-2019-4-43>

8. Грилюк С. Використання психокорекційних напрямків кінезіології в психологічній реабілітації ветеранів АТО (ООС) / С. Грилюк // Вісн. Нац. ун-ту оборони України : зб. наук. пр. – Київ, 2019. – Вип. 2(52). – С. 40-49. – *Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15218-2(52)* Наведено результати теоретичного дослідження, що дозволяють розкрити суть поняття “кінезіологія” і висвітлити основні наукові напрямки і методи, що використовуються в психотерапії. Теоретично обґрунтовано положення про те, що кінезіології є наукою з широкою теоретичною базою, що розвивається, і яка може існувати як самостійно, так і доповнювати різні галузі діяльності, зокрема психотерапію. Описано основні кінезіологічні методи корекції, що використовуються в психотерапевтичній роботі з клієнтом (“я відчуваю / я існую”, лобно-потилична корекція, барометр поведінки).

9. Доценко Л. Психологічні чинники адаптації військовослужбовців строкової служби в умовах військової частини / Л. Доценко, Н. Максименко // Вісн. Нац. ун-ту оборони України : зб. наук. пр. – Київ, 2019. – Вип. 2(52). – С. 49-56. – *Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15218-2(52)* Описано психологічні чинники адаптації військовослужбовців строкової служби. Визначено основні компоненти успішної адаптації. Досліджено рівень адаптаційного потенціалу військовослужбовців та визначено рівень розвитку чинників адаптації. За отриманими даними експериментального дослідження надано практичні рекомендації

військовослужбовцям щодо зниження рівня чинників, які негативно впливають на адаптації.

10. **Думенко М. П. Висвітлення у вітчизняній історіографії підготовки фахівців гуманітарного напрямку для Збройних Сил у України** / М. П. Думенко // Воєн.-іст. вісн. : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. — Київ, 2019. — № 4 (34). — С. 128-139. **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп17551-4(34).** *Визначено основні етапи створення історіографії військової освіти України, її стан і перспективи розвитку. Проаналізовано підготовку висококваліфікованих кадрів для національного сектору безпеки і оборони, зокрема у гуманітарній сфері.* Текст: <http://viv.nuou.org.ua/article/view/193289>

11. **Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна візія та виклики глобалізації** : зб. тез доп. XVII Міжнар. наук.-практ. конф. молод. Вчених, [14 - 15 трав. 2020 р.] / М-во освіти і науки України, Терноп. нац. екон. ун-т, Рада молодих вчених ; [редкол.: Т. А. Бінчаровська та ін.]. — Тернопіль : ТНЕУ, 2020. — 159 с. : іл., табл. **Шифр зберігання в Бібліотеці: А809386** *Зі змісту: Щодо питання кваліфікації збройних конфліктів / У. З. Коруц, А. І. Рівна. — С. 20-22.*

12. **Євсєєв І. Г. Щодо правового статусу учасників добровольчих формувань, які виконували завдання антитерористичної операції в Донецькій та Луганській областях (2014 – 2018)** / І. Г. Євсєєв // Воєн.-іст. вісн. : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. — Київ, 2019. — № 4 (34). — С. 34-45. **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп17551-4(34).** *Проаналізовано державні рішення щодо надання правового статусу учасника бойових дій учасникам добровольчих формувань, що були утворені або самоорганізувалися для захисту територіальної цілісності України та брали безпосередню участь в антитерористичній операції (АТО) у взаємодії із військовими частинами (підрозділами) Збройних Сил (ЗСУ), Міністерства внутрішніх справ України, Національної поліції, Національної гвардії України, Служби безпеки України та іншими утвореними відповідно до*

законів України військовими формуваннями та правоохоронними органами. Увагу зосереджено на об'єктивній потребі визначення правового статусу учасників добровольчих формувань, що на першому етапі АТО не увійшли до сил оборони. Текст: <http://viv.nuou.org.ua/article/view/193267>

13. **Житник О. М. ОРДЛО як FATA? Компаративний аналіз державних механізмів України та Пакистану щодо повернення окупованих територій: державно-управлінський аспект** / О. М. Житник // Публіч. упр. та мит. адміністрування. — 2019. — № 2. — С. 43-49. *Подано порівняльний аналіз механізмів державного управління України та Пакистану щодо повернення окупованих і невідконтрольованих територій. Здійснено аналіз історичних подій, сучасних політичних рішень і пропозицій у частині, що стосується тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей України та територій племен федерального управління Пакистану. Запропоновано шляхи, альтернативні підходи щодо повернення під контроль України тимчасово окупованих районів Донецької та Луганської областей.* Текст: <http://customs-admin.umsf.in.ua/archive/2019/2/6.pdf>

14. **Казанський Д. Як Україна втрачала Донбас** / Денис Казанський, Марина Воротинцева. — Харків : Чорна гора, 2020. — 326, [2] с. **Шифр зберігання в Бібліотеці : A809589.** *Це новітня історія двох областей України – Донецької та Луганської. Це хронологія подій становлення потужних фінансово-політичних кланів на тлі економічної катастрофи краю, російської експансії та витоків сепаратизму. Книга про те, як могутні донбаські клани спочатку розпалили вогонь ворожнечі, а потім згоріли у ньому самі та зіштовхнули свій край у прірву кровопролиття.*

15. **Капінус О. С. Методологія, теорія і методика формування професійної суб'єктності майбутніх офіцерів Збройних сил України** / О. С. Капінус. — Житомир : О. О. Євенок, 2020. — 596 с. **Шифр зберігання в Бібліотеці : A809253.** *Розглянуто проблему формування професійної*

суб'єктності майбутніх офіцерів Збройних сил України (ЗСУ) у вищих військових навчальних закладах. Обґрунтовано методологічні, теоретичні та методичні основи її формування, запропоновано авторську концепцію та комплексну методику формування професійної суб'єктності з використанням провідних ідей системного, компетентнісного, контекстного та суб'єктно-діяльнісного підходів у їхній методологічній єдності.

16. Коваленко О. В. Концептуальні засади розвитку національної системи кібербезпеки України на сучасному етапі державного будівництва / О. В. Коваленко // Державне упр. : удосконалення та розвиток. — 2020. — № 6. — Електронні дані. Встановлено, що з причин складності кібернетичної сфери в умовах інформаційної глобалізації, трансграничного характеру сучасних загроз кібербезпеці та гібридної війни проти нашої держави існує нагальна необхідність розвитку системи забезпечення кібербезпеки України. Обґрунтовано, що концептуальними засадами розвитку національної системи кібербезпеки України є ідеї паспортизації загроз кібербезпеки і технологізації державного реагування на загрози кібербезпеці, які розроблялися вітчизняними науковцями. Доведено, що важливими напрямками розвитку національної системи кібербезпеки України є розробка паспортів загроз кібербезпеці, технологій державного реагування на виявлені загрози кібербезпеці та впровадження їх у державно-управлінську практику. Текст: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1694>

17. Коруц У. З. Зміст пропаганди та обмеження свободи вираження поглядів у практиці Європейського суду з прав людини / У. З. Коруц // Право і сусп-во. — 2020. — № 1, ч. 2. — С. 179-185. Здійснено правовий аналіз рішень Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) у справах щодо порушення статті 10 ЄКПЛ. Зокрема, проаналізовано на підставі правових позицій ЄСПЛ, де міститься порушення ст. 10, що є правомірним обмеженням свободи вираження поглядів, а що вважається пропагандою. Наголошено, що втручання на національному рівні відповідними органами

може призвести до порушення права, гарантованого статтею 10 ЄКПЛ (свобода вираження поглядів), (не) відповідати нагальній суспільній потребі, (не)бути пропорційним переслідуванню законним цілям і (не)бути необхідним у демократичному суспільстві, щоб заходи були необхідні в інтересах національної безпеки та були пропорційними переслідуванню законній меті.
Текст: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2020/1_2020/part_2/31.pdf

18. **Костяна О. В. Митна безпека: її сутність і місце в системі національної безпеки держави** / О. В. Костяна // Бізнес Інформ. — 2020. — № 11. — С. 76-82. *Визначено сутність категорії «митна безпека» та її місце в системі національної безпеки держави. Проаналізовано категорію «митна безпека» та її основні складові частини. Розглянуто підходи до трактування цієї категорії відповідно до вітчизняного законодавства та згідно з поглядами провідних вітчизняних і зарубіжних науковців. Розглянуто суміжну категорію «митні інтереси держави» в контексті аналізу категорії «митна безпека», визначено та згруповано основні види митних інтересів України на сучасному етапі, а також наведено їх графічне представлення. Встановлено, що сфера всіх митних інтересів держави полягає в площині досягнення певних економічних результатів та дотримання митного законодавства суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності та контролюючими органами.* Текст: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2020-11_0-pages-76_82.pdf

19. **Котерлін І. Б. Сутність механізму правового регулювання інформаційних відносин** / І. Б. Котерлін // Право та держ. упр. — 2020. — № 1, т. 1. — С. 72-76. *Проаналізовано механізм правового регулювання як спосіб (метод), який полягає у встановлюванні державою правових норм. Вони визначають поведінку (дію опосередковану через свідомість і волю) учасників суспільних відносин, надають їм відповідні суб'єктивні права й покладають визначені обов'язки для досягнення цілей урегулювання суспільних відносин. Механізм правового регулювання – це узяті в єдності система правових засобів, способів і форм, за допомогою яких*

нормативність права переводиться в упорядкованість суспільних відносин, задовольняються інтереси суб'єктів права, встановлюється й забезпечується правопорядок. Розкрито форми та методи правового регулювання на основі досвіду країн Європейського Союзу. Висвітлено цілі механізму правового регулювання, які в результаті дозволяють забезпечити основні права і свободи людини і громадянина, зміцнити законність, дотримуватися, виконувати й застосовувати норми права. Досліджуване поняття нерозривно пов'язане з культурологічною сферою й визначається рівнем інформаційної і правової культури суспільства. Механізм правового регулювання тісно пов'язаний з механізмом правового захисту, який реалізується в разі порушення інформаційного законодавства, якщо їх охорона не дала належного результату. Вказано, що механізм правового регулювання в підсумку спрямований на гарантування інформаційної безпеки держави, суспільства та людини.

Текст: [http://pdu-](http://pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/1_2020/tom_1/13.pdf)

[journal.kpu.zp.ua/archive/1_2020/tom_1/13.pdf](http://pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/1_2020/tom_1/13.pdf)

20. **Кривошей В. М. Американська модель державної політики у сфері соціальної адаптації та захисту учасників бойових дій** / В. М. Кривошей // Публіч. упр. та мит. адміністрування. — 2019. — № 2. — С. 115-122. Досліджено сучасний стан формування й реалізації державної політики у сфері соціальної адаптації (реабілітації) та соціального захисту учасників бойових дій у США. Досліджено сутність позиції держави щодо соціальної адаптації, реабілітації та соціального захисту учасників бойових дій. Текст: <http://customs-admin.umsf.in.ua/archive/2019/4/15.pdf>

21. **Матеріали міжнародної науково-практичної конференції "Психологічні науки: теорія і практика сучасної науки", 16 – 17 серп. 2019 р., м. Запоріжжя** / М-во освіти і науки України, Клас. приват. ун-т, Акад. "Большак" (Казахстан). – Запоріжжя : Класич. приват. ун-т, 2019. – 93 с. : іл., табл. **Шифр зберігання в Бібліотеці: А808250** Зі змісту: *Характеристика конфліктної поведінки членів танкових екіпажів Збройних сил України при виконанні завдань за призначенням* / Т. О. Кучерява. – С. 15-

19; Програма комплексу занять «Психологічні особливості перебування осіб у примусовій ізоляції, в т. ч. у військовому полоні» / К. О. Кравченко. – С. 74-79.

22. **Орлова Н. С. Інформаційна безпека у системі національної безпеки України** / Н. С. Орлова // Держава та регіони. Серія : Держ. упр. — 2019. — № 4. — С. 166-170. *Обґрунтовано необхідність формування та вдосконалення механізмів забезпечення інформаційної політики як пріоритетного складника у реалізації державної політики та ефективного функціонування системи національної безпеки України. Визначено основні цілі, принципи забезпечення, інструменти реалізації (доктрини, концепції, стратегії) та елементи національної безпеки України. Текст: <https://doi.org/10.32840/1813-3401-2019-4-27>*

23. **Павлушенко С. Психологічні наслідки участі особистості в бойових діях** / С. Павлушенко // Вісн. Нац. ун-ту оборони України : зб. наук. пр. – Київ, 2019. – Вип. 2(52). – С. 87-95. – **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15218-2(52)** *Розглянуто стрес-фактори бойової обстановки; проаналізовано етапи, механізми і соціально-психологічні детермінанти, які визначають процес переживання військовослужбовцем психічної травми.*

24. **Паламар М. І. Висвітлення у вітчизняній історіографії підготовки фахівців гуманітарного напрямку для Збройних Сил України** / М. І. Паламар // Воєн.-іст. вісн. : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. — Київ, 2019. — № 4 (34). — С. 140-158. **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп17551-4(34).** *Визначено основні етапи створення історіографії військової освіти України, її стан і перспективи розвитку. Проаналізовано підготовку висококваліфікованих кадрів для національного сектору безпеки і оборони, зокрема у гуманітарній сфері. Текст: <http://viv.nuou.org.ua/article/view/193289>*

25. **Паутов В. О. Нормативно-правовий аспект протидії корупції в системі забезпечення національної безпеки України** / В. О. Паутов // Держава та регіони. Серія : Держ. упр. — 2019. — № 4. — С. 171-175.

Розкрито нормативно-правові аспекти протидії корупції в системі забезпечення національної безпеки України. Встановлено, що антикорупційне законодавство представлене законами та іншими нормативно-правовими актами, що сприяють установленню спеціальних законодавчих положень із запобігання та протистояння корумпованості, визначають риси корупційної діяльності та осіб, відповідальних за її здійснення, регулювання діяльності органів держави чи їх спецпідрозділів, компетенція яких пов'язана із запобіганням та протидією корупції, координацією цих процесів чи контролю та нагляду за нею. Текст: <https://doi.org/10.32840/1813-3401-2019-4-28>

26. **Пашкова О. О. Заходи воєнно-історичної роботи у Збройних Силах України у контексті військово-патріотичного виховання курсантів ВВНЗ (2017 – 2019) / О. О. Пашкова, В. А. Бідний // Воєн.-іст. вісн. : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. — Київ, 2019. — № 4 (34). — С. 159-171. Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп17551-4(34).** *Здійснено порівняльну характеристику планів воєнно-історичної роботи у Збройних Силах України (ЗСУ) за 2017 – 2019 роки. Наведено основні заходи, проведені в означений період, зокрема визначено ступінь залучення курсантів до заходів воєнно-історичної роботи у вищих військових навчальних закладах України у контексті військово-патріотичного виховання. Текст: <http://viv.nuou.org.ua/article/view/193290>*

27. **Петік А. В. Тактика дій підрозділу Національної гвардії України при організації оборони охоронювального об'єкта в разі можливого захоплення території, на якій він знаходиться / А. В. Петік, Є. І. Гончаров // Держава та регіони. Серія : Держ. упр. — 2019. — № 4. — С. 287-292.** *Наголошено на тому, що Національна гвардія України (НГУ) є одним із основних суб'єктів сектора безпеки і оборони держави, на який покладені завдання з оборони важливих державних об'єктів, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України (КМ України) за умов настання особливого періоду. Встановлено, що оборона об'єктів буде*

організовуватися і проводитися в загальній системі територіальної оборони України, і основними силами оборони є військові частини і підрозділи з охорони важливих державних об'єктів НГУ. Текст: <https://doi.org/10.32840/1813-3401-2019-4-46>

28. Підпригора І. І. **Періодизація розвитку інформаційно-пропагандистського забезпечення у Військово-Морських Силах Збройних Сил України в 1992 – 2014 роках** / І. І. Підпригора // Воєн.-іст. вісн. : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. — Київ, 2019. — № 4 (34). — С. 95-116. *Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп17551-4(34). Обґрунтовано періодизацію становлення та розвитку інформаційно-пропагандистського забезпечення у Військово-Морських Силах Збройних Сил України в 1992 – 2014 роках. Виокремлення періодів розвитку предмету дослідження дало змогу встановити специфічні ознаки його історичного розвитку та його спрямованість його за стандартами держав-членів НАТО, що в умовах сучасних трансформацій інформаційно-пропагандистського забезпечення у Збройних Силах України за відсутності комплексного історичного дослідження в цьому напрямку слугуватиме важливим джерелом досвіду.* Текст: <http://viv.nuou.org.ua/article/view/193282>

29. **Покатаєв П. С. Державне регулювання експертно-криміналістичного забезпечення національної безпеки України: нормативний і теоретичний аспекти** / П. С. Покатаєв // Право та держ. упр. — 2020. — № 1, т. 2. — С. 14-20. *Розкрито сутність понять «національна безпека», «експертно-криміналістичне забезпечення»; висвітлено теоретичні положення державного регулювання експертно-криміналістичного забезпечення національної безпеки України. Визначено нормативно-правові аспекти державного управління експертно-криміналістичним забезпеченням національної безпеки; виокремлено основні пріоритети державного регулювання експертно-криміналістичного забезпечення національної безпеки України. Наголошено, що головним чинником забезпечення національної безпеки держави завжди виступає*

своєчасність й адекватність викликам часу й ситуації, характеру і масштабам загроз національним інтересам конкретних дієвих засобів і шляхів виваженого управління експертно-криміналістичним забезпеченням державної безпеки України. Акцентовано на тому, що за сучасних умов назріла гостра необхідність створення єдиної державної експертно-криміналістичної служби в Україні. Для національної безпеки необхідною є виважена державна політика щодо прийнятих в установленому порядку концепцій, стратегій, доктрин, програм у всіх сферах суспільного життя (політичній, економічній, соціальній, військовій, інформаційній, науково-технологічній, екологічній, культурній тощо).

30. Прав Р. Ю. Удосконалення стратегічного та оперативного управління державною безпекою в інформаційній сфері в умовах гібридної війни / Р. Ю. Прав // Публіч. упр. та мит. адміністрування. — 2019. — № 2. — С. 149-156. *Зазначено, що процес забезпечення державної безпеки має бути безперервним і безпосереднім на всіх рівнях управління. Наголошено на важливості прийняття рішень щодо інформаційної безпеки на стратегічному рівні і розроблення детальних завдань на тактичному рівні, адже вони стають основою для забезпечення реалізації рішень на оперативному рівні.* Текст: <http://customs-admin.umsf.in.ua/archive/2019/2/20.pdf>

31. Салкуцан С. Особливості формування гендерної ментальності в Збройних силах України з урахуванням досвіду провідних країн-членів НАТО / С. Салкуцан // Вісн. Нац. ун-ту оборони України : зб. наук. пр. — Київ, 2019. — Вип. 2(52). — С. 102-112. — *Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15218-2(52)* *Визначено деякі ключові аспекти формування гендерної ментальності в секторі безпеки та оборони України. Розкрито, що таке концепт «ментальність» та в чому полягають особливості формування саме гендерних аспектів ментальності військовослужбовців в арміях країн-членів НАТО і які демократичні цінності є етичною основою формування*

сучасного українського війська, що відповідатиме вимогам часу та стандартам Альянсу.

32. **Сегеда С. П. Створення Спільного центру з контролю та координації питань припинення вогню та стабілізації лінії розмежування сторін як засіб реалізації мінських домовленостей / С. П. Сегеда, О. І. Покотило // Воєн.-іст. вісн. : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. — Київ, 2019. — № 4 (34). — С. 5-14. **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп17551-4(34).** Розкрито засади створення і функціонування Спільного центру і його роль у дотриманні Мінських угод, які діють в особливих районах Донецької і Луганської областей. Текст: <http://viv.nuou.org.ua/article/view/193262>**

33. **Серьогіна Н. О. Досвід формування ефективної зайнятості як складової державної безпеки в державно-управлінській практиці США / Н. О. Серьогіна // Держава та регіони. Серія : Держ. упр. — 2019. — № 4. — С. 293-297. З'ясовано, що ефективна зайнятість є сукупністю соціально-економічних відносин, що виникають між людьми, щоб забезпечити працездатне населення вакантними місцями, під час яких формуються, розподіляються та перерозподіляються трудові ресурси з метою досягнення суспільно корисного ефекту та відтворення робочої сили. Текст: <https://doi.org/10.32840/1813-3401-2019-4-47>**

34. **Сороківська-Обіход А. І. Українсько-латвійське співробітництво у військовій сфері у період 1991 – 2018 рр. / А. І. Сороківська-Обіход // Воєн.-іст. вісн. : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. — Київ, 2019. — № 4 (34). — С. 68-80. **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп17551-4(34).** Розглянуто основні форми та методи українсько-латвійського співробітництва у військовій сфері. Значну увагу приділено місцю і ролі, яку відіграє Латвія в процесі інтеграції України до структур ЄС та НАТО. Наголошено, що в умовах збройної агресії Російської Федерації щодо України та загрози безпеки у Європі, Латвія надає Україні**

військову і економічну допомогу, як у межах НАТО, так і на двосторонній основі. Латвія також виступає надійним союзником України на зовнішньополітичній арені, всіляко підтримує українські ініціативи і тим самим сприяє зростанню її міжнародного авторитету. Зазначено, що в умовах російської збройної агресії проти України дедалі актуальнішою стає необхідність посилення українсько-латвійського співробітництва у військовій сфері, оскільки це відповідає життєвим інтересам обох держав.

Текст: <http://viv.nuou.org.ua/article/view/193275>

35. Сохацький О. Військові витрати в умовах зростання геополітичних ризиків та зміни характеру міжнародних конфліктів / Олександр Сохацький // Світ фінансів. — 2020. — Вип. 3. — С. 98-113. *Розглянуто суть військових витрат в умовах зміни характеру сучасних міжнародних конфліктів для вироблення наукових підходів щодо визначення їх обсягів і структури.*

36. Стасюк В. Ціннісні орієнтації в структурі довіри військовослужбовців до командира в особливих умовах діяльності / В. Стасюк, Д. Лисенко // Вісн. Нац. ун-ту оборони України : зб. наук. пр. — Київ, 2019. — Вип. 2(52). — С. 112-120. — *Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15218-2(52) Розглянуто соціально-психологічні особливості взаємозв'язку ціннісних орієнтацій та довіри особистості. Проаналізовано взаємозв'язок між ціннісними орієнтаціями військовослужбовців і командирів та формуванням відносин довіри між ними; наведено індивідуальну ієрархію цінностей командира, якому довіряють.*

37. Стасюк Ю. М. Волонтерська допомога українським добровольчим формуванням на початку антитерористичної операції / Ю. М. Стасюк // Воєн.-іст. вісн. : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. — Київ, 2019. — № 4 (34). — С. 15-33. *Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп17551-4(34). Досліджено участь волонтерів, благодійників у забезпеченні українських добровольчих формувань під час їх створення на початку*

антитерористичної операції (АТО) у 2014 р. Розглянуто унормотворену законодавчу базу функціонування волонтерства в Україні стосовно зміцнення національної оборони держави. Висвітлено, як держава оцінила волонтерство та захищала учасників, які активно забезпечували необхідним захисників Вітчизни на Сході України під час АТО. Текст: <http://viv.nuou.org.ua/article/view/193266>

38. **Стецюк С. П. Місце Міністерства оборони України в системі центральних органів виконавчої влади / С. П. Стецюк // Право і сусп-во. — 2020. — № 1, ч. 2. — С. 83-89.** Проаналізовано особливості правового статусу Міністерства оборони України (МО України) як центрального органа виконавчої влади. З'ясовано, що, відповідно до законів України «Про оборону України» та «Про Збройні Сили України» та Положення про Міністерство оборони України, на останнє покладено приблизно 120 різноманітних функцій, які не завжди кореспондують зі сферами державної політики, за які повинно відповідати Міністерство. Це, у свою чергу, породжує велику чисельність структурних підрозділів, що безпосередньо не займаються формуванням політики. Аргументовано, що функції МО України можна розподілити на два основні напрями: забезпечення державної політики у сфері оборони та здійснення військово-політичного й адміністративного управління Збройними силами України (ЗСУ). Текст: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2020/1_2020/part_2/17.pdf

39. **Сучасне озброєння і військова техніка Збройних сил Російської Федерації. Довідник учасника ООС / [С. П. Корнійчук та ін.] ; за заг. ред. С. П. Корнійчука. — Харків : Діса плюс, 2020. — 1219 с. Шифр зберігання в Бібліотеці : А809593.** Розглянуто основні зразки озброєння і військової техніки, що знаходяться на озброєнні Збройних сил Російської Федерації на сьогодні, та дані про основні напрямки їх оновлення у ближній перспективі.

40. **Таранець С. В.** Дії десантно-штурмового компоненту спеціальних підрозділів прикордонних військ СРСР (за досвідом війни в Афганістані 1979 – 1989 рр.) / О. О. Пашкова, В. А. Бідний // Воєн.-іст. вісн. : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. — Київ, 2019. — № 4 (34). — С. 191-209. *Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп17551-4(34).* Зазначено, що участь у бойових діях Прикордонних військ Комітету державної безпеки СРСР тривалий час замовчувалася, оскільки офіційно прикордонники бойові дії на території Афганістану не вели. Військовослужбовці Прикордонних військ, які загинули в Демократичній Республіці Афганістан офіційно вважались загиблими під час охорони та захисту державного кордону. У той же час дуже багато прикордонників пройшли через горнило Афганської війни. Лише нещодавно почали з'являтися згадки про ті події від безпосередніх учасників подій, деякою мірою почали відкривати архівні дані та публікувати наукові роботи з цієї тематики. Розглянуто, як Прикордонні війська відіграли у війні в Афганістані надзвичайну та дуже важливу роль. Розкрито досвід СРСР щодо створення, розвитку та безпосередньої бойової діяльності спеціальних підрозділів Прикордонних військ КДБ СРСР. Розглянуто створення, структуру, озброєння та діяльність безпрецедентного феномену для прикордонних військ, а саме десантно-штурмового компоненту спеціальних підрозділів Прикордонних військ КДБ СРСР. Висвітлено роль та місце десантно-штурмових груп у загальній структурі та діяльності спеціальних підрозділів прикордонних військ СРСР. Обґрунтовано розділення десантно-штурмового компоненту на наземний та повітряний компоненти. Йдеться про систему взаємодії між цими компонентами. Розглянуто еволюційний процес творення та подальшого розвитку повітряного компоненту – авіації Прикордонних військ. Проаналізовано структуру авіації Прикордонних військ, її озброєння та бойову діяльність під час ведення десантно-штурмових дій у взаємодії з десантно-штурмовими підрозділами.

Текст:

<http://viv.nuou.org.ua/article/view/193292>

41. **Токунова А. В. Імплементация керівних принципів ООН у сфері бізнесу і прав людини в рамках відновлення та розбудови миру в східних регіонах України** / А. В. Токунова // Право та держ. упр. — 2019. — № 2, ч. 2. — С. 28-33. *Розглянуто низку пропозицій щодо шляхів імплементации Керівних принципів ООН у сфері бізнесу і прав людини до нормативно-правової бази України в напрямі забезпечення дотримання прав людини в районах, які знаходяться під впливом конфлікту (з фокусом на Донецькій і Луганській областях).* Текст: http://pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/2_2019/tom_2/6.pdf

42. **Усаченко О. О. Особливості реструктуризації та конверсії оборонної промисловості України** / О. О. Усаченко // Публіч. упр. та мит. адміністрування. — 2019. — № 2. — С. 102-109. *Визначено, що організаційно-правові механізми державного регулювання розвитку оборонної промисловості повинні бути розраховані на те, що найважливіша роль у забезпеченні національних інтересів України належить оборонній промисловості. Реструктуризація та конверсія оборонної промисловості повинна здійснюватися без шкоди для розвитку нових технологій і науково-технічних можливостей, з модернізацією озброєнь, військової та спеціальної техніки, а також зі зміцненням українських позицій на світовій арені. Отже, регулювання управлінської діяльності у сфері оборонної промисловості має ґрунтуватися, насамперед, на основі адміністративно-правових норм, тому що вони спрямовані на досягнення публічних (державних) інтересів. Такий погляд є задовільним, оскільки найбільше відповідає стану сучасного адміністративного права. Система адміністративного права, її об'єкти та методи регулювання зазнають нині важливих змін. До цього часу державне управління характеризувалося винятково наказовим характером, але на сьогодні традиційний елемент галузі помітно втрачає своє значення, значно більшу роль відіграють його основні функції: державне управління, державне регулювання, легалізація та контроль (нагляд).* Текст: <http://customs-admin.umsf.in.ua/archive/2019/4/13.pdf>

43. **Фурман І. І. Експансія Російської Федерації в Україні 1991 – 2014 рр. як складова загальної стратегії ліквідації української державності** / І. І. Фурман, О. П. Дузь-Крятченко // Воєн.-іст. вісн. : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. — Київ, 2019. — № 4 (34). — С. 46-67. **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп17551-4(34).** Показано, що для досягнення своєї стратегічної мети Росія проводила експансіоністську політику, яка завдала значної шкоди національній безпеці України. Окреслено основні її напрями, зокрема територіальну, політичну, економічну, культурну, релігійну, інформаційну та військову експансії. Зазначено, що у 1991 – 2014 рр., у період від розпаду СРСР і набуття Україною незалежності до відкритої збройної агресії до неї з боку Російської Федерації, російсько-українські відносини не були добросусідськими. Незважаючи на укладені двосторонні договори про дружбу, співробітництво і партнерство між двома суверенними країнами, вони супроводжувалися шантажем, брехнею, залякуванням, провокаціями та іншими діями, зокрема погрозами застосувати зброю. Доведено, що агресія РФ проти України не розпочалася у 2014 р. з окупації Криму і частини Донецької і Луганської областей, а має значно довші історичні корені. Територіальні претензії до України не зникли, що вимагає, передусім від української влади, забезпечувати захист життєвих національних інтересів, проводячи більш активну рішучу політику щодо сусідніх країн, передусім Росії. Наведено статистичні дані, нормативно-правові акти і висловлювання певних політичних лідерів РФ і України, що посилює аргументацію та висновки авторів із зазначеної проблематики. Текст: <http://viv.nuou.org.ua/article/view/193280>

44. **Цевельов О. Є. Розширення НАТО та можливі наслідки для національної безпеки України** / О. Є. Цевельов // Держава та регіони. Серія : Держ. упр. — 2019. — № 4. — С. 298-304. Проаналізовано основні напрями розширення НАТО на Схід і Південь та визначено загрози національній безпеці України. Досліджено шляхи впливу країн Альянсу на розвиток

українського суспільства та механізми державного реагування на загрози, що пов'язані з процесом розширення НАТО. Текст:

<https://doi.org/10.32840/1813-3401-2019-4-48>

45. **Ціннісний вимір політичної діяльності** : VI (X) Всеукр. наук.-практ. конф., 26 черв. 2020 р. : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Херсон. нац. техн. ун-т ; [редкол. Ю. М. Бардачов (голова) та ін.]. — Херсон : Вишемирський В. С., 2020. — 131 с. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : A809595** *Зі змісту : Стратегічна комунікація як ціннісна основа протидії гібридній війни / С. В. Сірий. – С.48-50; Деякі питання застосування інституту амністії у стратегії реінтеграції Донбасу / О. О. Чорний. – С. 52-57; Сепаратизм як суспільно-політичне явище. – С. 81-84.*

46. **Чигринський В. А. Політико-правове проектування та державне конструювання системи забезпечення національної безпеки Іспанії: уроки для України** / В. А. Чигринський // Держ. упр.: удосконалення та розвиток. — 2020. — № 6. — Електронні дані. *Наведено результати вивчення досвіду Іспанії щодо політико-правового проектування і державного конструювання системи забезпечення національної безпеки та оцінку можливостей його використання в державно-управлінській практиці забезпечення національної безпеки України. Історична декомпозиція державної політики та законодавства Іспанії у сфері національної безпеки в період 1978 - 2013 рр. дозволяє встановити, що в Іспанії функціонують оборонно-репресивно-обмежувальна та сателітна воєнно-політичні моделі блокової держави, що знайшло своє відображення в концептуальних, правових та інституційних засадах забезпечення національної безпеки. Обґрунтовано доцільність використання у вітчизняній державно-управлінській практиці досвіду Іспанії щодо використання оборонно-репресивно-обмежувальної та сателітної воєнно-політичних моделей блокової держави в практиці інтегрованого управління розвитком системи забезпечення національної безпеки.* Текст:

<http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1692>

47. **Швидкий Я. Ю.** Сучасний стан національної безпеки в Україні в контексті протидії корупції / Я. Ю. Швидкий // Держава та регіони. Серія : Держ. упр. — 2019. — № 4. — С. 305-310. *Розкрито сучасний стан національної безпеки в Україні у контексті протидії корупції. Наведено головні тенденції геополітичної обстановки у світі. Встановлено, що Україною нацбезпека розглядається як невіддільний складник безпеки на регіональному й глобальному рівні та протягом останніх років значно підвищився рівень її авторитету на світовій арені, чому сприяли важливі кроки, спрямовані на те, щоб не допустити масштабних сутичок у суспільстві.* Текст: <https://doi.org/10.32840/1813-3401-2019-4-49>

48. **Яремко Г. З.** Асоціація норм про злочини терористичного характеру у Кримінальному кодексі України / Г. З. Яремко // Право і сусп-во. — 2020. — № 1, ч. 2. — С. 148-155. *Визначено генеральну норму та sui generis норми про злочини терористичного характеру. Обґрунтовано, що останні норми фактично є нормами про готування до терористичного акту чи співучасті у такому. Ядром системи є норма про терористичний акт (ст. 258 КК України), варіантними sui generis нормами є ті, що закріплені в статтях 258-1, 258-2, 258-3, 258-4 та 258-5 Кримінального кодексу України і передбачають відповідальність за готування та співучасть (за винятком виконавця) у вчиненні терористичного акту, а також публічні заклики до такого.* Текст:

http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2020/1_2020/part_2/27.pdf

Статті з періодичних видань

49. **Алексеева И.** Дискуссия была "непростой": у Зеленского рассказали, о чем Ермак разговаривал с Козаком в Берлине [Электронный ресурс] / Ирина Алексеева // Fakty. ua : [веб-сайт]. — 2021. — 12 янв. — Электрон. данные. *Як повідомили в Офісі Президента України (ОПУ), 12 січня у Берліні на рівні радників України, Росії, Німеччини та Франції відбулись переговори щодо Донбасу в межах зустрічі «нормандської*

четвірки». Із української сторони в перемовинах брав участь керівник ОПУ Андрій Єрмак, із російської - заступник голови адміністрації Президента РФ Дмитро Козак. Зазначено, що сторони торкнулися всіх питань порядку денного - від безпеки до гуманітарних. Дискусія була непростю, але носила конструктивний характер. У зустрічі також брала участь спецпредставник голови ОБСЄ в Тресторонній контактній групі (ТКГ) з урегулювання ситуації на Донбасі Хайді Грау. За словами представника Росії Дмитра Козака, остаточних рішень знайти не вдалося, але зустріч була якоюсь мірою корисною. Текст: <https://politics.fakty.ua/365558-diskussiya-byla-neprostoju-u-zelenskogo-rasskazali-o-chem-ermak-razgovarival-s-kozakom-v-berline>

50. **Алексеева И. "Киборги выстояли, не выдержал бетон": страна отмечает Всеукраинский день памяти защитников Донецкого аэропорта** [Электронный ресурс] / Ирина Алексеева // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 16 янв. — Электрон. данные. Зазначено, що 16 січня в Україні відзначають День пам'яті захисників Донецького аеропорту (ДАП). Слова «Киборги вистояли, не витримав бетон» українці пам'ятають з початку 2015 року. За стійкість, безстрашність і непереможність українських захисників аеропорту назвали «кіборгами», а ДАП став символом мужності, стійкості і оплотом українського духу. Пам'ятну дату встановили з ініціативи українських воїнів, які захищали цей стратегічний об'єкт. Згадано героїчні сторінки оборони ДАП, яка тривала 242 дні: з 26 травня 2014 по 22 січня 2015 року. Текст: <https://society.fakty.ua/365894-kiborgi-vystoyali-ne-vyderzhal-beton-strana-otmechaet-vseukrainskij-den-pamyati-zacshitnikov-doneckogo-aeroporta>

51. **Алексеева И. Оккупанты ранили украинского военного возле Золотого-4** [Электронный ресурс] / Ирина Алексеева // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 13 янв. — Электрон. данные. Зазначено, що 12 січня, в районі проведення операції Об'єднаних сил (ООС) на Донбасі поранення отримав український військовослужбовець. Як повідомили у штабі ООС, недалеко від

Золото-4 в Луганській області противник вів вогонь із гранатометів різних систем і стрілецької зброї. У результаті обстрілу один військовослужбовець отримав осколкове поранення. Захиснику надали необхідну медичну допомогу, стан здоров'я воїна задовільний. Всього за добу на донбаському фронті було зафіксовано одинадцять порушень режиму припинення вогню. Текст: <https://ukrainenews.fakty.ua/365571-okkupanty-ranili-ukrainskogo-voennogo-voze-zolotogo-4>

52. **Алексеева И. С** **видом на Луганск: военные установили флаг Украины под носом у боевиков** [Электронный ресурс] / Ирина Алексеева // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 12 янв. — Электрон. данные. *Як повідомила у Facebook волонтер Таня Власюк, військовослужбовці, які захищають Україну на Донбасі, встановили у Луганській області великий український прапор. На металеву конструкцію прапор встановив військовий Євген Ісаєв. З цього місця до позицій проросійських бойовиків близько 800 метрів і їм добре видно синьо-жовте полотнище. «Наш прапор замайорів на висотідесь під Луганськом. Нехай окупанти знають - тут наша земля ... Спасибі нашим захисникам за захист», - написала волонтер. Текст: <https://ukrainenews.fakty.ua/365548-s-vidom-na-lugansk-voennye-ustanovili-flag-ukrainy-pod-nosom-u-boevikov>*

53. **Алексеева И.** **СБУ закрыла дело против Ермака и Кучмы** [Электронный ресурс] / Ирина Алексеева // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 13 янв. — Электрон. данные. *Як повідомив у Facebook народний депутат України від фракції «Європейська Солідарність» Володимир В'ятрович, кримінальне провадження, відкрите за фактом можливого скоєння державної зради экс-головою української делегації у Тристоронній контактній групі (ТКГ) з урегулювання ситуації на Донбасі Леонідом Кучмою та керівником Офісу Президента України (ОПУ) Андрієм Єрмаком закрито. Нагадано, що у квітні 2020 року суд зобов'язав Службу безпеки України (СБУ) почати розслідування можливої державної зради А. Єрмака і Л. Кучми під час переговорів щодо Донбасу в Мінську. Йдеться про введення*

«Консультативної ради», до складу якої мали увійти з правом вирішального голосу по 10 представників від України, ОРДЛО, а також по одному представнику з правом дорадчого голосу від ОБСЄ, РФ, Німеччини та Франції за їх згодою. Текст: <https://ukrainenews.fakty.ua/365583-sbu-zakryla-delo-protiv-ermaka-i-kuchmy>

54. Банний А. Анатолій Банний: ”Яка величезна сила в українців, якщо вони об’єднані високою ідеєю!” / Анатолій Банний ; спілкувалася Ганна Антипович // Полтав. думка. – 2021. – 7 січ. (№ 1). — С. 1, 5. *Наведено інтерв’ю з волонтером, правозахисником, головою Полтавського обласного Товариства політв’язнів та репресованих Анатолієм Банним про його волонтерську діяльність та забезпечення українських воїнів. Зауважено, що Анатолій Банний намагався потрапити добровольцем у армію, але його не взяли, бо мав травму та операцію, однак його син воював у складі 53-ої окремої механізованої бригади Збройних Сил України (за роки війни пройшов від рядового до лейтенанта, командира мотопіхотного взводу). За словами Анатолія, ситуація із забезпеченням воїнів краща, ніж була у 2014 – 2016 рр., однак щодо інформаційної пропаганди, то прифронтові території грузнуть, споживаючи російський інформаційний продукт.*

55. Безкоштовне харчування в закладах освіти дітей загиблих захисників: набув чинності закон [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2021. – 12 січ. — Електрон. дані. *Вказано, що з 1 січня 2021 року набув чинності Закон щодобезкоштовного харчування у закладах освіти дітей загиблих захисників України. Документ розширює перелік осіб, для яких Закон України ”Про освіту” та інші спеціальні закони передбачають безоплатне харчування. Відтепер органи державної влади та місцевого самоврядування, яким підпорядковуються державні та комунальні заклади дошкільної, загальної середньої, професійної чи фахової передвищої освіти, мають забезпечувати безоплатним харчуванням зокрема й дітей загиблих героїв. Основне завдання цього Закону – підвищити рівень соціального*

захисту дітей, батьки яких загинули (пропали безвісти), померли, захищаючи суверенітет, незалежність і територіальну цілісність України. Документ вносить відповідні зміни до Законів України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", "Про професійну (професійно-технічну) освіту", "Про освіту", "Про дошкільну освіту", "Про дитяче харчування". Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/bezkoshtovne-harchuvannya-v-zakladah-osviti-ditey-zagiblih-zahisnikiv-nabuv-chinnosti-zakon.html>

56. **Бесперстова О. «Судебное преследование генерала Назарова может праздновать только Россия»: авторитетные военные, эксперты и дипломаты США обратились к властям Украины с заявлением [Электронный ресурс] / Ольга Бесперстова // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 11 янв. — Электрон. данные. Зазначено, що 11 січня 2021 року на прес-конференції у Вашингтоні оприлюднено спільну заяву авторитетних військових, експертів і дипломатів про справу генерала Назарова (якого звинувачують у службовій недбалості, що призвела до тяжких наслідків, пов'язаних із терористичним актом - збиттям бойовиками у ніч з 13 на 14 червня 2014 року над Луганськом літака Іл-76 МД), адресовану Президенту України, Парламенту, Верховному Суду і Раді національної безпеки і оборони (РНБО). Наведено повний текст цього документа під назвою «Заява занепокоєння щодо цивільної криміналізації рішень бойового командира і його вплив на безпеку і західну підтримку України». Після викладення фактів, у Заяві резюмовано: «...Пропонуємо, щоб Офіс Президента, Парламент, Верховний суд і РНБО: забезпечили ретельний розгляд цього питання на найвищому рівні, максимально враховуючи глибоку занепокоєність дуже багатьох високопоставлених і досвідчених бойових командирів України і, з огляду на заяву України про майбутнє членство у НАТО, переглянуте у світлі західної практики, скасували рішення 2010 року про перенесення кримінальної відповідальності щодо військовослужбовців із Міністерства оборони України до Генеральної прокуратури з питань,**

пов'язаних із рішеннями, прийнятими у бойових умовах або іншим чином під час війни. Це справи, які слід розглядати у військовому трибуналі, за участю журі з досвідчених військовослужбовців; залишили генерала Назарова на свободі та призупинили будь-які інші заходи проти нього до завершення перегляду на найвищому рівні поводження з військовослужбовцями та практики цивільних вердиктів щодо них». У Заяві наголошено, що «судове переслідування генерала Назарова в Україні та криміналізація рішень бойового командира - це те, чому може радіти і що може святкувати тільки Росія». Текст: <https://world.fakty.ua/365438-sudebnoe-presledovanie-general-a-nazarova-mozhet-prazdnovat-tolko-rossiya-avtoritetnye-voennye-eksperty-i-diplomaty-ssha-obratilis-k-vlastyam-ukrainy-s-zayavleniem>

57. **Вальчук Н. "Президент уникав різких заяв у бік агресора. Заховався за дітьми"** / Назар Вальчук // Газета по-українськи. – 2021. – 6 січ. (№ 1). — С. 4. *Наведено фрагмент новорічної промови Президента України Володимира Зеленського. За словами авторки проєкту "Рагу. лі" Тетяни Микитенко, якщо Президент у новорічну ніч переходить на російську, значить це така політика, спілкування з окупованими територіями російською – програшна позиція і зрада наших громадян, які чекають на повернення української влади. Вона зазначає, що до всіх людей, які там живуть, Зеленський звертається так, ніби вони колаборанти, усі зросійщилися. І це все Президент робить в емоційний вечір, коли мало хто мислить раціонально.* Текст: https://gazeta.ua/articles/politics-newspaper/_prezident-unikav-rizkih-zayav-u-bik-agresora-zahovavsya-zaditmi/1006731

58. **Вершбоу А. Александр Вершбоу: «Украине не стоит ждать от Байдена поблажек, потому что он хочет, чтобы вы завершили начатые реформы»** [Электронный ресурс] / Александр Вершбоу ; подготовили Ольга Бесперстова, Игорь Козлов // Fakty. ua : [веб-сайт]. - 2021. – 17 янв. — Электрон. данные. *Наведено матеріали інтерв'ю із колишнім заступником генерального секретаря НАТО (з 2012 по 2016 рік), колишнім послом США в*

Росії, а нині науковим співробітником Атлантичної ради Олександром Вершбоу. У контексті змін, що відбудуться у зв'язку зі вступом на посаду новообраного Президента США Джо Байдена, О. Вершбоу відповів на актуальні питання, які насамперед цікавить українців: як складуться відносини Києва з нашим головним стратегічним партнером, якими будуть пріоритети, чи знайдуть Президенти В. Зеленський і Д. Байден спільну мову, чи зменшиться підтримка України або вона стане більш вагомим, чи посилиться політика США по відношенню до країни-агресора тощо. Він упевнений, що «політика нової адміністрації США по відношенню до України буде дуже активною, а головне - послідовною». За словами політика, «Байден підтримує суверенітет України, її незалежність і прагнення українського народу до спільного майбутнього з країнами Європейського Союзу і НАТО». О. Вершбоу зазначив: «Байден буде рішуче налаштований на те, щоб домогтися формування єдиного західного фронту, щоб політика США та їхніх європейських партнерів щодо України була узгодженою». Він також впевнений у тому, що «Байден продовжить надавати військову допомогу Україні і ще більш наполегливо проводити політику санкцій, що мають стратегічний ефект, щоб змусити Росію змінити свою поведінку. І, звичайно, він продовжить підтримувати проведення реформ у вашій країні». О. Вершбоу впевнений «...що нова американська адміністрація ... намагатиметься брати активну участь у переговорах, в яких будуть також задіяні ... Україна, Німеччина і Франція. Одночасно США вестимуть паралельні прямі переговори, що стосуються української тематики, з Росією». Але О. Вершбоу не впевнений, що «США наполягатимуть на приєднанні до нормандського формату». Окрему увагу О. Вершбоу приділив стратегії НАТО у 2021 році, указавши на необхідність ревізії політики Альянсу по відношенню до Росії. За його словами, «може бути вироблена єдина трансатлантична стратегія, спрямована на те, щоб змусити Москву виконувати міжнародні зобов'язання», до того ж, «треба зробити так, щоб Росія платила велику ціну за свою агресивну політику. І тоді все це може

змусити її відмовитися від підтримки сепаратистів і припинити гібридну тактику щодо України та інших сусідів». Текст: <https://ukrainenews.fakty.ua/365922-aleksandr-vershbou-ukraine-ne-stoit-zhdatt-ot-bajdena-poblazhek-potomu-chto-on-hochet-chtoby-vy-zavershili-nachatye-reformy>

59. **Винні у мілітаризації кримських дітей: правозахисники опублікували список** [Електронний ресурс] // Крим. світлиця. – 2021. – 15 січ. (№ 2). — Електрон. дані. Висвітлено інформацію, що до мілітаризації освітнього простору у Криму та знищення української ідентичності кримських дітей причетні щонайменше 12 осіб – від так званих кримських «міністрів освіти» до вчителів шкіл. Зазначено, що список опублікували правозахисні організації Кримська правозахисна група, Українська Гельсінська спілка з прав людини та ZMINA спільно із Представництвом Президента України в Автономній Республіці Крим під час пресконференції у Києві. Серед цих осіб – так звана «екс-міністерка освіти, науки і молоді Республіки Крим» Наталія Гончарова, «начальник Управління освіти адміністрації м. Ялти» Ренард Кутковський, «директорка департаменту освіти і науки м. Севастополя» Олена Богомолова та інші. За словами авторів дослідження, цей список складений, щоб привернути увагу до масових порушень прав дитини на території окупованого півострова та запобігти порушенням в майбутньому. Текст:

<http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=22912>

60. **Власенко В. ЄСПЛ: Росія контролювала Крим до березневого "референдуму" : Європейський суд з прав людини визнав прийнятним позов України проти Росії у кримській справі майже за всіма пунктами / Вікторія Власенко // Уряд. кур'єр. – 2021. – 16 січ. (№ 10). – С. 2. Йдеться про рішення Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) визнати прийнятним позов України проти Росії у справі "Україна проти Росії (щодо Криму)", яка стосується порушень прав людини у Криму в період з 27 лютого 2014 року по 26 серпня 2015 року. У справі ЄСПЛ розглядатиме звинувачення щодо неналежного розслідування Росією вбивств і зникнень людей у Криму,**

незаконного позбавлення волі й тортур, переслідування неросійськомовних засобів масової інформації (ЗМІ), залякування релігійних діячів, незаконного надання російського громадянства та інших. В той же час суд відхилив як неаргументовані звинувачення України за трьома пунктами: в тому, що російська влада у Криму націоналізувала власність українських військових, встановила там "адміністративну практику щодо вбивств/розстрілів" та переслідування міжнародних журналістів. Також Міністерство закордонних справ України (МЗС України) веде ще три справи проти Російської Федерації (РФ) у міжнародних судових інстанціях: Міжнародний суд ООН розглядає питання про порушення Росією конвенцій про боротьбу з фінансуванням тероризму та ліквідацію всіх форм расової дискримінації у Криму; міжнародні арбітражі розглядають питання порушення прав України як прибережної держави в Чорному та Азовському морях і Керченській протоці й протиправного затримання трьох українських військово-морських кораблів та 24 членів їхніх екіпажів. Зазначено, що всі ці справи - складові єдиної стратегії міжнародно-правового захисту інтересів України, і в МЗС України переконані, що Росії не вдасться уникнути відповідальності за порушення прав людини та основоположних норм і принципів міжнародного права. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/yespl-rosiya-kontrolyovala-krim-do-bereznevo-ref/>

61. **Вода в обмін на мир: у МЗС розповіли, чи обговорюють з Росією відновлення водопостачання до Криму** [Електронний ресурс] // Крим. світлиця. – 2021. – 15 січ. (№ 2). — Електрон. дані. Наведено коментарі міністра закордонних справ України Дмитра Кулеби стосовно того, що представники України не обговорюють з росіянами питання відновлення постачання води до окупованого Криму в обмін на припинення війни на Донбасі. Текст:

<http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=22913>

62. **Врегулювання конфлікту в Україні має включати деокупацію Криму** [Електронний ресурс] // Крим. світлиця. – 2021. – 15 січ.

(№ 2). — Електрон. дані. У контексті заяви міністра закордонних справ Швеції, чинної голови ОБСЄ Анн Лінде під час представлення програми та пріоритетів шведського головування в Організації на засіданні Постійної ради ОБСЄ зазначено, що мирне врегулювання конфлікту в Україні має відбуватися з повною повагою до суверенітету та територіальної цілісності України у межах її міжнародно визнаних кордонів, включаючи АР Крим та місто Севастополь. Текст:

<http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=22914>

63. **Гал І. В Криму досохло главное для Симферополя водохранилище** [Електронний ресурс] / Ирина Гал // Fакту. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 11 янв. — Електрон. дані. Зазначено, що офіцер Збройних сил України (ЗСУ) Анатолій Штефан (позивний Штірліц) виклав у соціальні мережі відео пересохлого Аянського водосховища у Криму. «Окупований Крим, Аянське водосховище, що постачає водою Симферополь, пересохло. Рідна гавань вона така ... »- написав у коментарях до відеоролика військовий. Текст: <https://ukraine.fakty.ua/365373-v-krymu-dosohlo-glavnoe-dlya-simferopolya-vodohranilicshе>

64. **Гал І. ЕСПЧ признал контроль Россией Крыма до аннексии** [Електронний ресурс] / Ирина Гал // Fакту. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 14 янв. — Електрон. дані. Йдеться про те, що Європейський суд з прав людини (ЄСПЛ), який отримав матеріали у справі про агресію Росії в окупованому Криму і почав розглядати справу по суті, визнав, що Росія одержала фактичний контроль над півостровом не пізніше 27 лютого 2014 року. Як передає «Європейська правда», суд погодився з позицією України. «В ніч на 27 лютого легітимна цивільна влада в Криму була усунена силою і заміщена агентами РФ. Російські війська і парамілітарні організації перешикоджали українським військовим і не давали їм покинути місця розташування і не давали перекинути до Криму українських військових із материка. Головні пункти доступу до Криму по землі, воді і повітрям були заблоковані російськими військовими і парамілітарними силами», - йшлося в поданні

України до ЄСПЛ. Також судді визнали неправомірними будь-які рішення, ухвалені в судах Криму, і погодилися з твердженнями України про «існування адміністративної практики поширення законодавства РФ на Крим», зазначивши, що «починаючи з 27 лютого 2014 суди, які діяли в Криму, не можуть вважатися сформованими законно».

Текст:

<https://ukrainenews.fakty.ua/365707-espch-priznal-kontrol-rossiej-kryma-do-anneksii>

65. **Головін Д. Озброєння українців: кому РНБО пропонує роздати зброю і чим це небезпечно** [Електронний ресурс] / Денис Головін ; бесіду вела Ірина Поліщук // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 13 янв. — Електрон. дані. Зазначено, що майже 80 тисяч одиниць стрілецької зброї пропонують роздати українцям. Така ініціатива прописана у законопроекті про територіальну оборону (№ 4504), презентованому Радою національної безпеки і оборони (РНБО). На думку авторів документа, завдяки такій ініціативі вдасться ефективніше реагувати на зовнішні загрози. Законопроект вже обговорили на профільному парламентському комітеті та з представниками силових відомств. У лютому його планують розглянути на засіданні Верховної Ради України (ВР України). Про те, наскільки масова роздача зброї українцям покращить обороноздатність країни та чи не спровокує це хвилю агресії та випадкових смертей, в інтерв'ю «Фактам» розповів колишній прокурор, адвокат, кандидат юридичних наук Денис Головін. Він, зокрема, відзначив, що принципово нового пропонує законопроект про територіальну оборону України, указав на законодавчі неузгодженості, і що «подекуди законопроект суперечить сам собі». Експерт зазначив, що «від початку війни на Донбасі кількість вироків суду за статтею про незаконне поводження зі зброєю зросла більш ніж на 50 %. ... З того часу (2014 – 2015 роки) десть приблизно 400 тисяч одиниць вогнепальної зброї нелегально знаходиться в українців. Точна цифра нікому не відома. Тому поява значної кількості одиниць зброї «на руках» поряд з іншими чинниками може стати детермінантом сплеску злочинності. Я б не

розглядав лише один факт — видачу зброї — як причину підвищення рівня злочинності, все взаємопов'язано, й «копати» треба глибше». Окрему увагу фахівець приділив напрацюванням європейського законодавства щодо володіння вогнепальною зброєю тощо. Підсумовуючи, Д. Головін наголосив: «Існуючі правові прогалини та колізії у сфері володіння та використання зброї, а також незаконного обігу вогнепальної зброї, що більшою мірою спричинені збройним конфліктом на сході України, вимагають прийняття нового законодавства про зброю, яке б охоплювало всі аспекти володіння та обігу вогнепальної зброї в Україні на основі її конституційних положень та міжнародних зобов'язань. Лише згодом можна буде говорити про такі радикальні кроки, як видача «на руки» вогнепальної зброї. Потрібна чітка система контролю, координації з боку правоохоронних органів». Текст: <https://ukrainenews.fakty.ua/365535-ozbroiennya-ukrainciv-komu-rnbo-proponuie-rozdati-zbroyu-i-chim-ce-nebezpechno>

66. **Горелов С. Гіркин назвав ОРДЛО «безнадійною, унылой, грязной, вонючей клоакой»** [Електронний ресурс] / Сергей Грелов // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2021. – 11 янв. — Електрон. даные. Як повідомив у своєму Telegram-каналі журналіст Денис Казанський, російський терорист Ігор Гіркин (Стрелков) в інтерв'ю російському блогеру Петру Калашнікову заявив, що «влада Л/ДНР» роблять все, щоб перетворити окуповану частину Донбасу «у відстійник, смердючу канаву», при цьому прикриваючись ідеєю «русского мира». Гіркин називає захоплену Росією частину Донбасу «безнадійною, сумною, брудною, смердючою клоакою». Д. Казанський зауважив, що «найбільш приголомшливо, що це говорить творець "ДНР", який сам же всюди хвалиться, що саме він натиснув спусковий гачок війни. І тепер він наплюжить "Л/ДНР" із таким виглядом, ніби не має до їх створення ніякого відношення». Текст: <https://ukraine.fakty.ua/365408-girkin-nazval-ordlo-beznadezhnoj-unyloj-gryaznoj-vonyuchej-kloakoj>

67. **Гришина Д. Гвардійці отримали солодощі та обереги від юних киян** [Електронний ресурс] / Даша Гришина // Вечір. Київ: [інтернет-

видання]. – 2021. – 2 січ. — Електрон. дані. *Подано інформацію про те, що юні мешканці Києва привітали нацгвардійців, що виконують завдання в районі проведення операції Об'єднаних сил (ООС), з прийдешніми святами подарунками та солодощами. Натомість самі гвардійці також роздадуть подарунки маленьким українцям у прифронтовій зоні.* Текст: <https://vechirniy.kyiv.ua/news/48078/>

68. **Депутати Європейського парламенту надіслали листи підтримки в'язням Кремля** [Електронний ресурс] // Крим. світлиця. – 2021. – 8 січ. (№ 1). — Електрон. дані. *Подано інформацію, що група депутатів Європейського парламенту надіслала листи солідарності чотирьом політичним в'язням – українським громадянам, які утримуються в місцях позбавлення волі Російської Федерації та окупованого нею Криму: Ремзі Бекірову, Осману Аріфмететову, Євгенію Каракашеву та Сергію Філатову.* Текст: <http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=22890>

69. **Дітей загиблих героїв забезпечать безплатними обідами** [Електронний ресурс] // Голос України. – 2021. – 13 січ. (№ 4). – Електрон. дані. *Йдеться про повідомлення прес-служби Міністерства освіти і науки (МОН) про реалізацію з 1 січня 2021 року ухваленого Верховною Радою України (ВР України) Закону щодо безплатного харчування у закладах освіти дітей загиблих захисників України. Зазначено, що відповідно до Закону внесено зміни до низки законодавчих актів з метою підвищити рівень соціального захисту дітей, батьки яких загинули чи зникли безвісти, померли, захищаючи суверенітет, незалежність і територіальну цілісність України.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/340618>

70. **Дмитро Разумков: ”Територіальна цілісність і для України, і для Молдови – не просто слова”** / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2021. – 14 січ. (№ 5). — Електрон. дані. *Йдеться про зустріч Голови Верховної Ради України (ВР України) Дмитра Разумкова з Президентом Республіки Молдова Маєю Санду, яка перебувала в Україні з*

офіційним візитом. Сторони обговорили питання захисту територіальної цілісності та суверенітету та впровадження системних реформ, а також перспективи міжпарламентської співпраці. Дмитро Разумков зазначив, що Україну та Молдову об'єднує не тільки спільний кордон та минуле, а й європейське майбутнє та виклики сьогодення. Коментуючи ситуацію на Сході України, глава парламенту зауважив, що попри зусилля Президента України, ВР України та міжнародних партнерів, на жаль, на лінії зіткнення продовжують гинути військовослужбовці та мирні громадяни. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/340665>

71. **Добров В. Российские агенты окончательно похоронят «Энергоатом», — СМИ** [Электронный ресурс] / Владимир Добров // Fакту. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 15 янв. — Электрон. данные. *Висвітлено зміст статті під назвою «Російські агенти остаточно поховують «Енергоатом»», розміщеної на сайті ресурсу «Інформатор». Статтю присвячено ситуації навколо державної компанії, яка до недавнього часу приносила до бюджету мільярди гривень прибутку, а наразі опинилася на межі повного знищення. Указано, що дата засідання, на якому розглянуть рішення про корпоратизацію НАЕК «Енергоатом» та перепідпорядкування компанії Кабінету Міністрів України (КМ України), фактично стане датою її офіційного знищення. Акцентовано увагу на низці корупційних скандалів із закупівлі запчастин для українських АЕС, класичній рейдерській схемі, коли штучно введене у кризу підприємство "корпоратизують" під гаслом необхідності його порятунку, а також на діяльності керівників компанії - Германа Галуценка - призначенця з Банкової, віце-президента та його молодшого партнера Олега Бояринцева. Зауважено, що, незважаючи на всі застереження експертів і численні журналістські розслідування, ні Г. Галуценко, ні О. Бояринцев жодного разу навіть не потрапили у поле зору правоохоронців, а у владних кабінетах їх досі вважають вправними антикризовими менеджерами. Наголошено, що «українські спецслужби не збентежили очевидні факти, що пов'язують згаданих осіб із країною-*

агресором, хоча про їхню співпрацю із російськими агентами впливу теж неодноразово згадували ЗМІ. Однак ні Головне управління розвідки, ні Служба зовнішньої розвідки, ні спеціалізовані антикорупційні структури ніякої перевірки за цими фактами так і не провели». Указано на контакти згаданих осіб зі скандальною фігурою Андрія Деркача, якого США офіційно називають агентом російських спецслужб. Так, у заяві Держдепартаменту США сказано: «Деркач, народний депутат України, вже більше десяти років є активним російським агентом, який підтримує тісні зв'язки з російськими спецслужбами». Зауважено, що «тільки в українських політичних реаліях люди Деркача, ...Галущенко і Бояринцев, прямо під носом українських розвідувальних служб можуть контролювати стратегічну галузь атомної енергетики». Згадуючи публічі запевняння заокеанських партнерів керівником Офісу Президента України (ОПУ) А. Єрмаком у повній підтримці санкцій і в тому, що зазначених у санкційних списках осіб буде притягнуто до відповідальності, автор статті поцікавився, «... як чинна українська влада збирається пояснювати США факти кадрової лояльності до людей із оточення російського агента, особливо, з огляду на введені Штатами санкції відносно самого Деркача та його найближчого кола». Підсумовано, що «у разі відсутності реакції від Зеленського, правоохоронців та спецслужб доведеться визнати, що Україна остаточно перетворилася на бананову республіку, яка, через корумпованість і безпорадність своїх інститутів не може захистити свої стратегічні галузі від зовнішнього впливу. На міжнародній арені з боку РФ давно лунає гасло, що Україна - failed state, держава, яка не відбулася. На жаль, історія навколо умисного знищення НАЕК з подальшою його корпоратизацією може стати яскравим тому підтвердженням».

Текст: <https://politics.fakty.ua/365851-failed-state-pochemu-rossijskie-agenty-hozyajnichayut-v-atomnoj-energetike-strany---smi>

72. Доповідь про російські злочини в Україні взяли до уваги [Електронний ресурс] // Голос України. – 2021. – 14 січ. (№ 5). — Електрон.

дані. *Йдеться про допис у Фейсбуці віце-маршалка Сейму Польщі Малгожати Госевської, яка повідомила, що Міжнародний кримінальний суд (МКС) у Гаазі взяв до уваги її доповідь "Російські воєнні злочини в Україні в 2014 році". Доповідь складена на основі більш як 60 інтерв'ю, що їх польські та українські волонтери взяли в колишніх полонених, які розповіли про тортури та вбивства, вчинені на невідконтрольних нині Україні територіях. Як зазначила Малгожата Госевська, "прокурор визнала, що існує обґрунтована ймовірність, що у визначений період на території України скоювалися воєнні злочини і злочини проти людяності", та проінформувала, що в доповіді злочини поділено на три категорії: вчинені під час збройних дій, вчинені під час арештів та затримань, вчинені в Криму. Також на розгляді Європейського суду з прав людини наразі перебувають чотири тисячі позовів громадян, пов'язаних із подіями в окупованому Росією Криму та на Донбасі. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/340658>*

73. **Єнін Є. Трагедія рейсу PS752. Рік потому** [Електронний ресурс] / Євгеній Єнін // Дзеркало тижня. – 2021. – 8 січ. — Електрон. дані. У статті заступника міністра закордонних справ України, делегованого вести переговори з Іраном, йдеться про те, що Україна очікує від Ірану прозорого й об'єктивного розслідування катастрофи літака МАУ та справедливого покарання винуватців трагедії. Зауважено, що одне із пріоритетних завдань України в цій ситуації — забезпечити відповідальність і встановити справедливість: ми маємо точно знати, що сталося тієї страшної ночі, та впевнитися, що всі причетні до катастрофи встановлені і будуть притягнуті до справедливої відповідальності. Це сформує належне тло для визначення адекватної суми компенсацій родичам загиблих. Текст: <https://zn.ua/ukr/international/trahedija-rejsu-ps752-rik-potomu.html>

74. **ЄСПЛ оголосить рішення щодо прийнятності справи «Україна проти Росії (щодо Криму)»** [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2021. – 11 січ. — Електрон. дані. Подано інформацію, що упродовж найближчого часу Європейський суд з прав людини (ЄСПЛ) має оголосити

рішення щодо прийнятності справи «Україна проти Росії (щодо Криму)» за № 20958/14. Про це розповів Міністр юстиції України Денис Малюська, як повідомила прес-служба Мін'юсту. За словами очільника Мін'юсту, міждержавна справа «Україна проти Росії» перебуває в Європейському суді з прав людини з березня 2014 року. Тоді уряд України звернувся до ЄСПЛ зі скаргами на порушення протягом березня - вересня 2014 року Росією на окупованій території Криму прав громадян, гарантованих такими статтями «Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод»: право на життя, заборона катування, право на свободу та особисту недоторканість, право на справедливий суд, право на повагу до приватного і сімейного життя, свобода думки, совісті і релігії, свобода вираження поглядів, свобода зібрань та об'єднання, заборона дискримінації. Текст: <https://jur-gazeta.com/golovna/espl-ogolosit-rishennya-shchodo-priynyatnosti-spravi-ukrayina-proti-rosiyi-shchodo-krimu-.html>

75. ЄСПЛ розгляне 11 скарг України проти РФ про порушення прав людини у Криму [Електронний ресурс] // Крим. світлиця. – 2021. – 15 січ. (№ 2). — Електрон. дані. *Подано інформацію, що Європейський суд з прав людини (ЄСПЛ) визнав достатніми підстави для прийняття до розгляду скарг України проти РФ за одинадцятьма пунктами у міждержавній справі щодо порушення прав людини у Криму.* Текст: <http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=22915>

76. Жигайло А. Російські найманці вбили Олега Андрієнка / Андрій Жигайло // Газета по-українськи. – 2021. – 14 січ. (№ 2). — С. 2. *Йдеться про те, що 11 січня під час обстрілу українських позицій на Донбасі загинув 37-річний Олег Андрієнко. Борець 56-ої окремої мотопіхотної Маріупольської бригади втратив життя в бою в селищі Піски під Донецьком. Він – перший загиблий 2021 року український солдат.* Текст: https://gazeta.ua/articles/ukraine-newspaper/_rosijski-najmanci-vbili-olega-andriyenka/1008075

77. **Жовква І. Завдання з трьома «відомими»** [Електронний ресурс] / Ігор Жовква // Дзеркало тижня. – 2021. – 2 січ. — Електрон. дані. *Йдеться про пріоритети України в зовнішній політиці у 2021 році. Зазначено, що мир на деокупованому Донбасі, Крим у складі нашої держави, Україна – активний міжнародний гравець – це три ключові цілі, які визначатимуть пріоритети для дипломатичної команди України у 2021-му. Наголошено, що Україна й надалі працюватиме над посиленням міжнародного тиску на РФ для виконання нею своїх зобов'язань. Санкції щодо Росії допомагають Україні у процесі мирного врегулювання, тому мають зберігатися до повного відновлення статус-кво, над чим українська дипломатія працює нон-стоп рік у рік й надалі успішно працюватиме. У сфері відносин із НАТО Україна прагнучиме максимально використати статус партнера НАТО з розширеними можливостями для наближення країни до членства в Альянсі, тому варто чекати повноцінного засідання Комісії Україна – НАТО на високому рівні. Ключовим завданням на наступний рік є врахування євроатлантичних цілей України у рішеннях лідерів країн – членів НАТО на черговому саміті Альянсу.* Текст: <https://zn.ua/ukr/international/zavdannja-z-troma-vidomimi-.html>

78. **За час окупації у Крим переселили 200 тисяч росіян** [Електронний ресурс] // Крим. світлиця. – 2021. – 8 січ. (№ 1). — Електрон. дані. *Подано інформацію, що до Криму за період окупації переселилися щонайменше 200 тисяч росіян. Наголошено, що відповідно до Римського статуту Міжнародного кримінального суду, переміщення державою-окупантом частини її власного цивільного населення на окуповану нею територію є воєнним злочином.* Текст: <http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=22894>

79. **Зеленський поговорив з Меркель про Донбас** [Електронний ресурс] // Укр. правда. – 2020. – 15 січ. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що Президент України Володимир Зеленський заявив 15 січня, що в телефонній розмові з канцлеркою Німеччини Ангелою Меркель*

скоординувався щодо Донбасу. Про це Зеленський написав у своєму Twitter. "Продовжуємо координувати наші зусилля задля встановлення миру на Донбасі", - заявив глава держави. За словами В. Зеленського, "Німеччина завжди залишається для України надійним другом і партнером". Вказано, що посол України в Німеччині Андрій Мельник повідомив у своєму Twitter, що це вже 14-ті за рахунком переговори лідерів двох держав. Він назвав це "черговим свідченням безпрецедентної інтенсивності українсько-німецького політичного діалогу на вищому рівні". Зазначено, що новий раунд переговорів політичних радників лідерів країн нормандської четвірки відбудеться 22 січня 2021 року.

Текст:

<https://www.pravda.com.ua/news/2021/01/15/7280061/>

80. **Катриченко Т. Майданні настроєння** / Татьяна Катриченко // Фокус. – 2021. – № 1/2 (15 янв.). — С. 22-25. У контексті революцій, що відбулись за роки незалежності, висвітлено причини та хронологію масових протестів, що відбулись в Україні у 2020 році. Указано, що мітинги ФОПів, протести проти призначення міністром освіти та науки Сергія Шкарлета та вимоги звільнити заступника керівника Офісу Президента України (ОПУ) Олега Татарова – це лише частка масових акцій у грудні минулого року в урядовому кварталі столиці. Всього у 2020-му таких було декілька десятків. Наголошено, що всі вони – свідчення системних проблем у країні та невдоволення владою. "Фокус" розбирався, чи може в Україні виникнути новий Майдан. З огляду на це, наведено результати соціологічних досліджень щодо рейтингів політичних сил, окреслено позиції Президента України Володимира Зеленського, політичної партії "Слуга народу", розкрито позиції інших політичних гравців та їх політичних сил, таких як: п'ятий Президент України, нині – народний депутат України від фракції "Європейська Солідарність" Петро Порошенко, голова політради партії "Опозиційна платформа – За життя", народний депутат України Віктор Медведчук та інші. Акцентовано увагу на акціях протестів, пов'язаних із вимогами до правоохоронних органів щодо розслідування резонансних

злочинів (убивства Катерини Гандзюк, Павла Шеремета тощо). Наведено прогнози українських експертів щодо ймовірності майбутніх протестів в Україні. Наголошено, що наймасовіші можуть виникнути за двох причин: через перспективи миру на Донбасі на умовах Москви або свавілля правоохоронців.

81. **Катриченко Т. Мирный тупик** / Татьяна Катриченко // Фокус. – 2021. – № 1/2 (15 янв.). — С. 28-29. *Висвітлено ситуацію навколо переговорного мінського процесу у 2020 році та розглянуто подальші перспективи щодо мирного врегулювання ситуації на Донбасі. Зазначено, що весь 2020 рік Україна демонструвала бажання виконувати Мінські угоди, іноді йшла на компроміси і навіть піддалася провокації – підписала документ про створення координаційної ради за участю представників ОРДЛО та погодилась на спільне з бойовиками патрулювання позицій українських військових. Можливо, Україна сподівалась, що Росія зробить крок назустріч, але вплинути на Москву не вдалося – як і у 2015-му, РФ вимагає організувати вибори на окупованій нею території та амністію бойовикам. У результаті концепція "ні війни, ні миру", яку вибрала Україна, себе вичерпала – переговорний Мінський процес зайшов у глухий кут, вимагаючи нових рішень. Зазначено, що Україна сподівається, що у 2021 році учасником переговорного процесу щодо Донбасу стануть США, а значить, міжнародний тиск на Росію у питанні миру та деокупації територій посилиться. Окрему увагу приділено плану "А" Президента Володимира Зеленського, який не спрацював, планам "В" і "С", "нормандському" формату перемовин, питанню обміну полоненими тощо. Наведено коментарі Віце-прем'єр-міністра України – Міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Олексія Резнікова, українських політичних аналітиків.*

82. **Кількість незаконно утримуваних громадян на тимчасово окупованих територіях збільшується** [Електронний ресурс] // Голос України. – 2021. – 14 січ. (№ 5). — Електрон. дані. *Йдеться про зустріч*

Уповноваженого Верховної Ради України (ВР України) з прав людини Людмили Денісової з Надзвичайним і Повноважним Послом Королівства Швеція в Україні Тобіасом Тибергом щодо активізації співробітництва зі Швецією у сфері захисту прав людини. Сторони обговорили питання звільнення цивільних заручників і військовополонених, зокрема Людмила Денісова проінформувала, що продовжується системна робота з так званими "уповноваженими з прав людини" ОРДЛО у двох напрямках – переведення осіб, які були засуджені до початку військової агресії на Донбасі, та передача кримінальних справ з тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей. Окремо Людмила Денісова та Тобіас Тиберг порушили питання щодо звільнення 109 громадян України, які перебувають у незаконному ув'язненні на території Російської Федерації (РФ) та тимчасово окупованого Криму, а також дотримання прав громадян, в тому числі кримських татар, які після тимчасової окупації залишилися проживати на півострові та зазнають утисків окупаційної влади. Омбудсман повідомила про досягнення домовленості, що "за можливості пан Тобіас посприє в організації зустрічі з Головою ОБСЄ, міністром закордонних справ Швеції Анн Лінде під час її перебування в Україні 18 - 19 січня 2021 року". Текст:

<http://www.golos.com.ua/article/340668>

83. Красноп'яров В. "Нація підкорює державу. Так народжуються свобода й демократія" : [інтерв'ю з політ. аналітиком, головою громад. орг. "Сильні громади" Валентином Красноп'яровим] / Валентин Красноп'яров ; текст: Ангеліна Кованда // Країна. — 2020. — № 39. — С. 16-19. *Обговорено політичну ситуацію в Україні щодо Донбасу, перспективи економічного розвитку.* Текст: https://gazeta.ua/articles/opinions-journal/_ukrayinska-naciya-pidkoryuye-derzhavu-tak-narodzhuyutsya-svoboda-j-demokratiya/989292

84. Кривонос розповів про операцію щодо повернення Криму, яку зірвав зрадник [Електронний ресурс] // Крим. світлиця. – 2021. – 15 січ.

(№ 2). — Електрон. дані. *Йдеться про заяву ексзаступника секретаря РНБО, у 2014-му році — начальника Управління спеціальних операцій Генерального штабу Сергія Кривоноса стосовно того, що Генштаб Збройних сил України (ЗСУ) готував секретну операцію щодо повернення Криму, під час якої на півострів планували перекинути найбільш боєздатні підрозділи Десантно-штурмових військ Збройних сил України.* Текст: <http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=22918>

85. **Кутовий Б. Міжнародний стратегічний проект "Допомога Схід"** [Електронний ресурс] / Борис Кутовий // *Голос України*. – 2021. – 20 січ. (№ 9). — Електрон. дані. *Йдеться про реалізацію міжнародної стратегічної гуманітарної ініціативи "Допомога Схід", яка є багатопрофільною та різноплановою програмою цілеспрямованих дій щодо надання цільової допомоги медичним закладам та мирному населенню Донецької та Луганської областей, а також інших регіонів України. Зазначено, що міжнародний гуманітарний проект було започатковано за ініціативою та за сприяння генерал-лейтенанта Сергія Наєва у 2018 році, коли він очолив командування Операції об'єднаних сил на території Донецької та Луганської областей. До провідних партнерів проекту одразу увійшли Асоціація міжнародних автомобільних перевізників України (АсМАП) на чолі з Леонідом Костюченком, Асоціація "Медична та благодійна допомога Франція – Україна" (Aide Medicale & Caritative France – Ukraine), віце-президентом якої є Діана Дольс, а керівником-координатором проекту в Україні є офіцер Командування об'єднаних сил Збройних Сил України (ЗСУ), журналіст та письменник Борис Кутовий.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/340951>

86. **Леошко В. Проведення виборів у частині регіону сходу є небезпечним** / Владислав Леошко // *Голос України*. – 2021. – 19 січ. (№ 8). — Електрон. дані. *Йдеться про робочу нараду з питань проведення місцевих виборів на територіях Донецької та Луганської областей за участі голів Донецької облдержадміністрації (ОДА) Павла Кириленка та Луганської ОДА*

Сергія Гайдая, т. в. о. командувача Об'єднаних сил Віктора Ганущака, керівників Головного управління Служби безпеки України (СБУ) в Донецькій та Луганській областях і Головних управлінь Національної поліції двох областей. Учасники наради детально обговорили безпекову ситуацію на Донеччині та Луганщині й зазначили у підписаному за результатами наради протоколі, що у зв'язку зі здійсненням Російською Федерацією (РФ) збройної агресії проти України неможливо забезпечити стовідсоткову безпеку громадян під час організації підготовки та проведення відповідно до Виборчого кодексу України місцевих виборів 28 березня 2021 року на виборчих дільницях у низці громад Донецької та Луганської областей. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/340901>

87. Луговая Ю. Боевики снова нарушили перемирие на Донбассе: у ВСУ потери [Электронный ресурс] / Юлия Луговая // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 14 янв. — Электрон. данные. *Як повідомила у Telegram українська делегація у Тресторонній контактній групі (ТКГ) з урегулювання ситуації на Донбасі, 14 січня на лінії зіткнення на Донбасі отримав бойове поранення український військовий. Інцидент стався близько 18:00 у результаті обстрілу наших позицій біля населеного пункту Гнутове. Стан бійця оцінюється як стабільний. Зазначено: «Українською стороною СЦКК [Спільний центр з контролю та координації] з використанням координаційного механізму був введений "режим тиші" і направлена відповідна нота до Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ».* Текст: <https://ukrainenews.fakty.ua/365746-boeviki-snova-narushili-peremirie-na-donbasse-u-vsua-poteri>

88. Луговая Ю. На Донбассе под обстрелом боевиков погиб украинский военный [Электронный ресурс] / Юлия Луговая // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 11 янв. — Электрон. данные. *Йдеться про обстріл 11 січня позицій Об'єднаних Сил на Донбасі біля населеного пункту Піски, жертвою якого став військовослужбовець Збройних сил України (ЗСУ). Про це у Telegram повідомила Українська делегація в Тресторонній контактній*

групі з урегулювання ситуації на Донбасі. Зазначено, що «українською стороною Спільного центру з контролю та координації (СЦКК) був задіяний координаційний механізм: введено "режим тиші", висунуто вимогу про припинення вогню, підготовлено і направлено ноту до Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ (СММ ОБСЄ)». Указано, що дані про загиблого воїна поки не оприлюднені. Текст: <https://ukraine.fakty.ua/365428-na-donbasse-pod-obstrelom-boevikov-pogib-ukrainskij-voennyj>

89. **Мехед П. Україні потрібні сучасні контрбатареїні системи /** Петро Мехед ; спілкувався Олександр Зеленко // Газета по-українськи. – 2021. – 6 січ. (№ 1). — С. 7. *Наведено інтерв'ю з колишнім заступником міністра оборони Петром Мехедом про 160 діб перемир'я на Донбасі, переваги української армії та реформу Збройних Сил України (ЗСУ). За його словами, Росія намагається приховати свою присутність на Донбасі. З посиленням обстрілів робити це буде складніше. Доведеться збільшувати контингент "відпускників". Можливе застосування бронетехніки в обмеженій кількості. До цього українці готові. Якщо ж Росія використає ракетне озброєння, то це викриє їх, однак Москва не готова до нових санкцій.* Текст: https://gazeta.ua/articles/politics-newspaper/_ukrayini-potribni-suchasni-kontrbatarejni-sistemi/1006766

90. **Минобороны озвучило боевые потери ВСУ в 2020 году** [Электронный ресурс] // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 15 янв. — Электрон. даные. *Як повідомило Міністерство оборони України у відповідь на запит «Радіо Свобода», у 2020 році під час бойових дій на Донбасі загинули 50 військовослужбовців Збройних Сил України (ЗСУ). Крім того, бойові поранення отримали 339 військових, а 79 військовослужбовців померли з інших причин, ніж бойові. Таким чином, у ході проведення АТО / ООС на Донбасі з 2014 року загинули 2665 військовослужбовців ЗСУ, поранення отримали 10 152 військових.* Текст: <https://ukrainenews.fakty.ua/365856-minoborony-ozvuchilo-boevye-poteri-vsuv-2020-godu>

91. **Мозговой И. Главари ОРДЛО заявили о намерении передать Украине нескольких пленных** [Электронный ресурс] / Иван Мозговой // *Fakty. ua* : [веб-сайт]. – 2021. – 16 янв. — Электрон. даные. *Як повідомив ресурс «РБК-Україна», терористичні організації «ДНР» і «ЛНР» мають намір передати Україні в односторонньому порядку деяких полонених. У спільній заяві терористів зазначено: «Керівництвом ДНР спільно з керівництвом ЛНР було прийнято рішення в односторонньому порядку передати на українську сторону ... деяких утримуваних в місцях позбавлення волі громадян України. ... У цю групу увійшли жінки, люди похилого віку та особи, які страждають важкими захворюваннями». Бойовики уточнили, що вирішили передати Україні утримуваних громадян з нагоди православного свята - Водохреща.* Текст: <https://ukrainenews.fakty.ua/365903-glavari-ordlo-zayavili-o-namerenii-peredat-ukraine-neskolkih-plennyh>

92. **НАТО стежить за діями РФ у Криму** [Електронний ресурс] // *Голос України*. – 2021. – 16 січ. (№ 7). – Електрон. дані. *Йдеться про спільну прес-конференцію генерального секретаря НАТО Єнса Столтерберга з президентом Мавританії Мухаммедом ульд аш-Шейхом аль-Газуані, під час якої Єнс Столтерберг відзначив збільшення присутності Росії у низці регіонів світу, зокрема у регіоні Чорного моря та у Криму. Генеральний секретар запевнив, що НАТО уважно стежить за цим військовим посиленням Росії, і зазначив, що "це причина, чому ми виділяємо додаткові інвестиції для нових військових можливостей".* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/340807>

93. **Наші політв'язні мають вийти на свободу** [Електронний ресурс] // *Голос України*. – 2021. – 15 січ. (№ 6). — Електрон. дані. *Йдеться про заяву Постійного представника України в Раді Європи (РЄ) Бориса Тарасюка, який піддав гострій критиці окупаційну російську адміністрацію за незаконне засудження за сфабрикованими звинуваченнями трьох громадян України: Енвера і Різи Омерових та Айдера Джаппарова на 18, 17 і 13 років у колоніях суворого режиму". Борис Тарасюк наголосив – це є свідченням того,*

що "російська судова система не має нічого спільного з правосуддям, а лише продовжує політику переслідування кримських татар та придушує будь-які ознаки інакомислення в окупованому Криму". Борис Тарасюк виступив з вимогою до Російської Федерації (РФ) скасувати рішення суду та негайно звільнити всіх українських громадян, які нелегально утримуються Росією. Також Україна закликала генерального секретаря РЄ, комісара РЄ з прав людини та держави – члени РЄ рішуче відреагувати на ці протиправні дії та вимагати від РФ припинення порушення норм міжнародного права, включаючи гуманітарні та міжнародні норми прав людини, на тимчасово окупованих територіях України. Текст:

<http://www.golos.com.ua/article/340725>

94. **«ОБСЕ превзошла себя в стремлении угодить РФ»: Гармаша возмутил прецедент в ТКГ [Электронный ресурс] // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 20 янв. — Электрон. данные. Наведено тези допису на сторінці у соцмережі журналіста Сергія Гармаша, який бере участь у переговорах з Донбасу у межах Тресторонньої контактної групи (ТКГ). Він, зокрема, наголосив, що профанація Мінських переговорів щодо Донбасу доведена ОБСЄ до повного апофеозу і підтвердив свої слова фактами. Так, спочатку, пише журналіст, ОБСЄ "де-факто погодилася з тим, що РФ сама себе призначила «посередником» у переговорах із Україною щодо конфлікту Росії із Україною. Потім ОБСЄ своєю бездіяльністю сприяла перетворенню Тресторонньої контактної групи в, де-факто, п'ятисторонню. Вона не помічала, що у переговорах беруть участь не представники ОРДЛО, як це записано у Мінських угодах, а «міністри» «республік», та ще й на тлі їх «державної» символіки. А тепер, до роботи у політичній підгрупі були допущені ще й «громадські радники від "ЛНР" і "ДНР"... Правда, сьогодні вони не сказали не слова, але важливо те, що ОБСЄ проковтнула їх появу, не поцікавившись ні статусом, ні дипломатичною процедурою їх допуску. І, навіть, не взявши на себе відповідальність за їх технічну появу в процесі! Хоча процес технічно організовує виключно ОБСЄ!!!".** Текст:

<https://fakty.ua/366207-obse-prevzoshla-sebya-v-stremlenii-ugodit-rf-gramasha-vozmutil-precedent-v-tkg>

95. **Окупанти вирубують ліс на Ай-Петрі** [Електронні ресурси] // Крим. світлиця. – 2021. – 8 січ. (№ 1). — Електрон. дані. *Подано інформацію, що у перші дні 2021 року жителі Криму стали скаржитися на збільшення варварського вирубування лісів у заповідній зоні плато Ай-Петрі. У відповідь окупанти стали поширювати торішній пресреліз, де заявлялося, що «у горах будується новий газопровід Ялта – Форос - Севастополь, який вирішить усі проблеми із газопостачанням Південного берега Криму». При цьому окупанти цинічно хваляться тим, що «подолали труднощі з доставкою в гори важкої техніки для знищення незайманої природи», – наголошено у повідомленні.* Текст:

<http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=22900>

96. **Осипчук Н. Не лише вивчати історію, а й творити її** [Електронний ресурс] / Наталія Осипчук // Голос України. – 2021. – 13 січ. (№ 4). – Електрон. дані. *Йдеться про бойовий шлях офіцера 93-ої ОМБ Мирослава Мислу (позивний "Мисливець"), який загинув у віці 24 років 2 жовтня 2016 року.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/340612>

97. **Охрименко О. После скандальной продажи "Массандры" оккупанты выставили на продажу винзавод "Коктебель"** [Электронный ресурс] / Ольга Охрименко // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 13 янв. — Электрон. данные. *Йдеться про те, що пустивши з молотка легендарну «Масандру» в Криму, окупанти продають ще один завод із віковою історією. Так, завод марочних вин «Коктебель», заснований 1879 року, виставлений на продаж за 100 млн. рублів (38 млн. гривень). Указано, що за досить скромну суму покупець отримає основний корпус заводу в Коктебелі, а також будівлі, цехи, землю під виноградниками і під господарськими об'єктами - всього 73 об'єкти в Коктебелі, Курортному, Щебетовці і Наніково. Заявки приймаються до 20 січня, а нового господаря винзаводу планують знайти до*

26 січня. Текст: <https://crime.fakty.ua/365647-posle-skandalnoj-prodazhi-massandry-okkupanty-vystavili-na-prodazhu-vinzavod-koktebel>

98. **Охрименко О. Приняли за боевика "ДНР": вокруг задержания в Киеве ветерана АТО Виктории Котеленец разгорается скандал** [Электронный ресурс] / Ольга Охрименко // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 19 янв. — Электрон. данные. *Як повідомила народний депутат України і учасниця АТО Яна Зінкевич, у Києві Головне слідче управління затримало учасницю АТО Вікторію Котеленець. Сталося це у Міністерстві у справах ветеранів, куди колишня учасниця добровольчого формування прийшла отримувати посвідчення учасника бойових дій. Звертаючись до ініціаторів затримання, Я. Зінкевич наголосила: «Головне ще й момент підібрали, при отриманні посвідчення! Та ще й за яким звинуваченням: нібито вона воювала на боці сепаратистів. Ви вже взагалі все з глузду з'їхали?». Ще одна ветеран АТО Олена Білозерська вважає, що Вікторію могли вважати за терористку «ДНР», яка конвоювала «парад полонених» в окупованому Донецьку. Йдеться також про реакцію на цю новину сайту «Миротворець».* Текст: <https://ukrainenews.fakty.ua/366176-prinyali-za-boevika-dnr-vokrug-zaderzhaniya-v-kieve-veterana-ato-viktorii-koteleneц-razgoraetsya-skandal>

99. **Охрименко О. Путина устраивает ситуация с Донбассом: стало известно, зачем Кремлю оккупированные территории** [Электронный ресурс] / Ольга Охрименко // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 17 янв. — Электрон. данные. *Наведено тези інтерв'ю ресурсу «Обозреватель» російського журналіста і публіциста Костянтина Еггерта. За його словами, у Кремлі нібито не вважають серйозним політиком українського Президента Володимира Зеленського і сподіваються на можливість коли-небудь домовитися з українськими олігархами. Журналіст також зазначив, що «Путін особисто глибоко переконаний, що Крим назавжди залишиться під російським контролем, і не бачить жодних підстав змінювати щось по Донбасу». На думку Еггерта, глава РФ*

сприймає Донбас як потенційну карту для внутрішньоросійської гри. Він пояснив, «якщо в якийсь момент Путін вважатиме, що черговий "порятунок росіян від геноциду" може зіграти якусь позитивну роль для нього всередині країни, то він цю карту розіграє. Він може визнати "ЛНР" і "ДНР", може включити їх до складу Росії. Чисто фізично він розуміє, що така можливість у нього є. Питання - у ціні, яку готовий за це заплатити». К. Еггерт вважає, що для Путіна «донбаська карта» - це важіль тиску на українське керівництво, і щось змінювати господарю Кремля немає потреби.

Текст: <https://world.fakty.ua/365923-putina-ustraivaet-situaciya-s-donbassom-stalo-izvestno-zachem-kremlyu-okkupirovannye-territorii>

100. **Охрименко О. Реваншизм не пройдет: в Генштабе выступили с заявлением ко Дню памяти защитников ДАП** [Электронный ресурс] / Ольга Охрименко // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 16 янв. — Электрон. данные. *Йдеться про те, що у День пам'яті захисників Донецького аеропорту (ДАП), який відзначається 16 січня, Генеральний штаб Збройних сил України (ЗСУ) виступив із заявою. У Генштабі вказують, що українська армія, як ніхто інший, розуміє ціну миру, за який вже віддано тисячі життів. Українські військові роблять все для перемоги над одвічним ворогом України - російським агресором. У заяві наголошено, що ЗСУ «завжди докладатимуть зусиль, аби діти й родини загиблих воїнів були гідно пошановані, а пам'ять про всіх полеглих захисників не викривлювали, не тьмяніла в Україні та світі». Зазначено, що ЗСУ «завжди пам'ятатимуть цинізм, підступність і брехню представників російських збройних формувань та їхніх найманців, грубі порушення ними норм міжнародного гуманітарного права, зокрема під час розстрілів поранених захисників України в ході військових дій у районах Іловайська та Дебальцевого. Також пам'ятатимуть про терор проти цивільних громадян протягом всіх років збройної агресії Росії проти України». Відзначено, що «Росія прагне будь-якою ціною зняти з себе відповідальність за розв'язання міжнародного збройного конфлікту на Донбасі, поширюючи свої повідомлення через*

агентів впливу, різного роду апологетів «руського міра», які в ефірі українського телеканалу називають злочинцями Українську армію та всіх, хто носить погони. Особливо цинічно це відбулося напередодні річниці пам'яті полеглих в Донецькому аеропорті захисників України...». Наголошено, що «саме тому всі небайдужі до майбутнього України мають унеможливити виведення навіть з-під найменшої відповідальності за скоєне російських регулярних з'єднань і підрозділів, підпорядкованих Міністерству оборони РФ, підрозділів та спеціальних формувань, підпорядкованих іншим силовим відомствам РФ, їхніх радників, інструкторів, та регулярних збройних формувань, озброєних банд та груп найманців, створених підпорядкованих, керованих та фінансованих Росією». Завершується Заява словами про те, що ЗСУ «закликають не піддаватися керованим провокаціям і гібридним проявам інформаційного впливу ворога, зберігати спокій та об'єднуватися довкола свого Війська».

Текст:

<https://ukrainenews.fakty.ua/365906-revanshizm-ne-projdet-v-genshtabe-vystupili-s-zayavleniem-ko-dnyu-pamyati-zacshitnikov-dap>

101. **Охрименко О. Елемент пропаганды: у Зеленского объяснили, кому выгодна передача террористами пленных Украине** [Электронный ресурс] / Ольга Охрименко // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 16 янв. — Электрон. данные. У контексті оголошеного бойовиками «ДНР» і «ЛНР» наміру щодо передачі Україні 19 січня в односторонньому порядку деяких полонених (жінок, людей похилого віку та важкохворих осіб), наведено коментарі радника керівника Офісу Президента України (ОПУ) Михайла Подоляка, оприлюднені ресурсом «РБК-Україна». Він заявив, що видача Україні деяких полонених із окупованих територій буде використана окупантами у своїй пропаганді. Крім того, певну вигоду отримає народний депутат України Віктор Медведчук, якого в ОРДЛО вказують як посередника у передачі полонених. За словами радника, переговори про звільнення полонених блокуються Росією штучно. І найкращим доказом того є факт, що досі в місця утримання полонених на Донбасі не пускають навіть

представників Червоного хреста. Текст: <https://ukrainenews.fakty.ua/365912-element-propagandy-u-zelenskogo-obyasnili-komu-vygodna-peredacha-terroristami-plennyh-ukraine>

102. **Пасова Т. Київ та Кишинів відновлюють діалог** [Електронний ресурс] / Тетяна Пасова // *Голос України*. – 2021. – 13 січ. (№ 4). – Електрон. дані. *Йдеться про офіційний візит в Україну Президента Молдови Маї Санду, в ході якого вона зустрілася з Президентом України Володимиром Зеленським, Головою Верховної Ради України (ВР України) Дмитром Разумковим та Прем'єр-міністром Денисом Шмигалем. В ході перемовин глави обох держав обговорили питання безпеки регіону (Придністров'я, Крим та Донбас), євроінтеграції, енергетичної співпраці, інфраструктури й транспорту, боротьби з контрабандою, спільного використання ресурсів Дністровського водосховища та спрощення перетину кордону. Зокрема, глави держав підтвердили взаємну повагу до міжнародного права та його основоположних принципів і заявили про "взаємну підтримку суверенітету та територіальної цілісності України та Республіки Молдова в межах міжнародно визнаних кордонів".* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/340587>

103. **Писанська Н. Берлін побачив позитив** [Електронний ресурс] / Наталія Писанська // *Голос України*. – 2021. – 15 січ. (№ 6). — Електрон. дані. *Йдеться про брифінг представника федерального уряду Німеччини Ульріке Деммер щодо підсумків консультацій політичних радників у межах "нормандського формату", що відбулися 12 січня в Берліні. Ульріке Деммер зазначила, що перемир'я на Донбасі, яке підтримується з літа 2020 року, має бути використане для політичних цілей урегулювання, зокрема повернення Україною контролю над власною ділянкою кордону. Серед позитивних чинників представниця уряду ФРН також відзначила: обмін особами, котрі утримуються сторонами конфлікту; домовленості в переговорах щодо відведення військ і розмінування територій; відкриття Україною нових пунктів перетину лінії розмежування. Ульріке Деммер зауважила, що Росія як підписант Мінських домовленостей має*

використати свій вплив на сепаратистів, а ФРН була і нині готова разом із Францією працювати над "проясненням відкритих питань". Текст: <http://www.golos.com.ua/article/340740>

104. **Підбурювання до держзради: в Україні відкрили справу проти заступника командувача ЧФ РФ** [Електронний ресурс] // Крим. світлиця. – 2021. – 15 січ. (№ 2). — Електрон. дані. Подано інформацію, що *Офіс Генерального прокурора відкрив кримінальне провадження стосовно заступника командувача Чорноморського флоту РФ щодо підбурювання до держзради українських військових у березні 2014 року. Розпочато кримінальне провадження стосовно заступника командувача Чорноморського флоту Військово-морського Флоту Збройних Сил РФ за фактом підбурювання до вчинення державної зради (ч. 4 ст. 27, ч. 1 ст. 111 КК України). За даними слідства, у березні 2014 року високопосадовець ЗС РФ з метою заподіяння шкоди обороноздатності та державній безпеці України, а також зміни меж території держави схилив військовослужбовців ЗСУ до вчинення держзради.* Текст: <http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=22921>

105. **Радники лідерів "нормандської четвірки" зустрілися у Берліні** [Електронний ресурс] // Голос України. – 2021. – 14 січ. (№ 5). — Електрон. дані. *Йдеться про зустріч в Німеччині політичних радників лідерів держав – учасниць Нормандського формату, у якій у складі української делегації взяв участь керівник Офісу Президента України (ОПУ) Андрій Єрмак. Учасники зустрічі розглянули широкий спектр безпекових і гуманітарних питань, зокрема, обговорили стан виконання домовленостей, досягнутих очільниками Німеччини, Франції, України та Росії під час саміту в Парижі в грудні 2019 року. Українська сторона акцентувала увагу на безпекових питаннях і на необхідності посилення безпекової складової домовленостей, також Андрій Єрмак подякував німецькій стороні за організацію зустрічі та партнерам з Німеччини та Франції за підтримку*

України на шляху до встановлення миру на Донбасі. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/340657>

106. **Рибальченко В. Захисникам запропоновано активніше захищатися** [Електронний ресурс] / Володимир Рибальченко // Голос України. – 2021. – 20 січ. (№ 9). — Електрон. дані. *Йдеться про співробітництво ветеранських організацій Запорізької області з місцевою владою. Наведено коментар голови облдержадміністрації (ОДА) Олександра Старуха, який окреслив питання, що їх необхідно вирішити спільними зусиллями з ветеранською спільнотою, зокрема посадовець прокоментував ситуацію навколо госпіталю на Великому Лузі, з приводу подальшого існування якого ветерани зверталися до Президента України під час його візиту в регіон.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/340928>

107. **Річниця падіння вежі Донецького аеропорту** [Електронний ресурс] // Україна молода. – 2021. – 13 січ. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що шість років тому після кількоденних танкових обстрілів російських бойовиків впала диспетчерська вежа Донецького аеропорту. Вона стала символом героїзму та незламності захисників України. Експерти наголошують, що саме оборона летовища, яка тривала 242 дні, стала символом здатності України чинити спротив російській агресії. Оборона Донецького аеропорту розпочалася 26 травня 2014 року після того, як бойовики захопили інфраструктуру, і українці бійці провели спецоперацію із зачистки території. Воїни Збройних сил України (ЗСУ) зайняли будівлю аеропорту та захищали його протягом 242 днів. Це був стратегічно важливий об'єкт, а сама диспетчерська вежа була "очима" захисників летовища. Загалом під час оборони Донецького летовища загинули понад 200 українських бійців, 58 з них — в останні кілька днів.* Текст : <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/196/153575/>

108. **Рішення ЄСПЛ – це перемога і перший крок** [Електронний ресурс] // Голос України. – 2021. – 15 січ. (№ 6). — Електрон. дані. *Наведено*

коментар міністра закордонних справ України Дмитра Кулеби з приводу рішення Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) щодо прийнятності справи України проти Російської Федерації (РФ) по Криму. Міністр зазначив, що "це важливий крок на шляху до притягнення Росії до юридичної відповідальності за агресію проти України", а також нагадав, що Україна позивається проти Росії не тільки в ЄСПЛ, а й у Міжнародному морському трибуналі та Суді ООН. Дмитро Кулеба висловив впевненість, що ці міжнародні суди "крок за кроком підтверджуватимуть ту правду, яку доносила Україна світові з 2014 року, коли почалася російська агресія, і спростовуватимуть усю пропаганду, яку поширювала Росія". Текст: <http://www.golos.com.ua/article/340746>

109. **Скрипник В. Життя в окупації у Донецьку очима вінничанина** / Віктор Скрипник // *Ріа (Вінниця)*. – 2021. – 13 січ. (№ 1). — С. 9. *Йдеться про те, як донеччанам живеться в окупації та як дістатися з окупованої території в Україну. Зазначено, що шлях в Україну відкритий тільки через Росію: хоч від Донецька до Маріуполя всього 110 км, дорога об'їздом триває 27 годин (1700 км). Зауважено, що дехто називає Європою територію, вільну від окупантів.*

110. **Скрипник В. Серце гвардійця зупинилося після повернення з війни** / Віктор Скрипник // *Ріа (Вінниця)*. – 2021. – 13 січ. (№ 1). — С. 15. *Зазначено, що напередодні Святвечора рідні та побратими прощалися зі старшим прапорщиком з Калинівського полку Нацгвардії Іваном Глуханюком. Упродовж трьох днів на плацу полку був приспущений Державний прапор. Він одним з перших поїхав захищати країну від окупантів у 2014-му. Надалі такі відрядження повторювалися щороку. Зауважено, що помер гвардієць від інсульту.*

111. **Список політв'язнів поповнився трьома кримськими татарами** [Електронний ресурс] // *Голос України*. – 2021. – 13 січ. (№ 4). – Електрон. дані. *Йдеться про протест Міністерства закордонних справ*

України (МЗС України) у зв'язку з рішенням Південного окружного військового суду Російської Федерації (РФ) від 12 січня 2021 року про засудження трьох громадян України - Айдера Джаппарова, Енвера Омерова та Різи Омерова у справі так званої "Білогорської групи Хізб ут-Тахрір" за сфабрикованими звинуваченнями в "організації та участі в діяльності терористичної організації та насильницькому захопленні й утриманні влади". У МЗС України вказують, що слідство та судовий процес відбувались із численними процедурними порушеннями та в умовах цілковитого ігнорування наданих захистом доказів про непричетність обвинувачуваних до інкримінованих діянь, що вказує на політичну вмотивованість рішення. Як зазначила заступниця міністра закордонних справ України Еміне Джапарова, "зазначені вироки є черговим доказом використання російської судової системи, яка не має нічого спільно з правосуддям, для продовження політики переслідувань кримських татар та придушень будь-яких ознак інакомислення в окупованому Криму".

Текст:

<http://www.golos.com.ua/article/340581>

112. Суд у РФ оголосив вироки трьом кримським татарам: 13, 16 і 18 років колонії [Електронний ресурс] // Крим. світлиця. – 2021. – 15 січ. (№ 2). — Електрон. дані. Йдеться про заяву Уповноваженої Верховної Ради України (ВРУ) із прав людини Людмили Денісової щодо того, що російські судді оголосили вирок кримським татарам Енверу та Різу Омеровим і Айдеру Джаппарову у 18, 13 і 16 років позбавлення волі відповідно. Український омбудсман засудила ухвалене незаконне рішення стосовно наших співгромадян країною-агресором, «яка своїми ганебними діями продовжує демонстративно порушувати міжнародні договори та норми міжнародного права».

Текст:

<http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=22924>

113. У 2020 році в ході бойових дій на Донбасі загинули 50 військових ЗСУ – дані Міноборони [Електронний ресурс] // Радіо Свобода : [укр. інформ. сайт]. – 2021. – 15 січ. – Електрон. дані. За повідомленням

Міністерства оборони України, “кількість військовослужбовців Збройних сил України (ЗСУ), які загинули за період проведення бойових дій під час ООС з початку 2020 року, становить 50 осіб. Кількість військовослужбовців ЗСУ, які отримали поранення за період проведення бойових дій під час ООС з початку 2020 року, становить 339 осіб». Про це йдеться у документі, підписаному начальником Управління зв'язків з громадськістю ЗСУ Богданом Сеником. З інших причин, окрім бойових, під час операції Об'єднаних сил протягом 2020 року померли 79 українських військових, додають у Міністерстві. Загалом, за даними Міноборони, у ході проведення спершу антитерористичної операції, згодом – ООС проти російських гібридних сил на Донбасі з 2014 року загинули 2 665 військових Збройних сил України, поранено 10 152. Кількість «інших загиблих (померлих)» військових ЗСУ, за заявою відомства, становить 1 168 людей. Збройний конфлікт на Донбасі триває від 2014 року після російської окупації Криму. Україна і Захід звинувачують Росію у збройній підтримці бойовиків. Кремль відкидає ці звинувачення і заявляє, що на Донбасі можуть перебувати хіба що російські «добровольці». Текст: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-vtraty-zsu-2020/31048044.html>

114. У Криму за рік запаси води зменшилися майже втричі [Електронний ресурс] // Крим. світлиця. – 2021. – 8 січ. (№ 1). — Електрон. дані. Подано інформацію, що в окупованому Криму сумарний запас води до кінця 2020 року становив 31, 3 млн кубометрів, що на 61 млн кубометрів менше, ніж рік тому. Текст: <http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=22905>

115. Україна розслідує незаконне затримання 120 кримських татар на Керченському мосту [Електронний ресурс] // Крим. світлиця. – 2021. – 15 січ. (№ 2). — Електрон. дані. Подано інформацію, що за фактом незаконного позбавлення волі 120 громадян України на території тимчасово окупованого Росією Криму розпочато кримінальне провадження. Встановлено, що увечері, 11 січня, під виглядом перевірок документів та

автомобілів, 120 представників кримськотатарського народу фактично були незаконно затримані окупаційними «правоохоронцями» з метою недопущення їх присутності в судовому засіданні у «справі Хізб ут-Тахрір», що відбулося в Ростові-на-Дону. Текст:

<http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=22929>

116. Україна у Раді Європи вимагає від Росії припинити репресії в окупованому Криму [Електронний ресурс] // Крим. світлиця. – 2021. – 15 січ. (№ 2). — Електрон. дані. *Подано інформацію, що постійний представник України Борис Тарасюк у Раді Європи піддав гострій критиці окупаційну російську адміністрацію за незаконне засудження за сфабрикованими звинуваченнями трьох громадян України: Енвера і Різи Омерових та Айдера Джаппарова на 18, 17 і 13 років у колоніях суворого режиму.* Текст:

<http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=22930>

117. Україна vs Росія: Кулеба пояснив, що означає рішення ЄСПЛ у справі щодо Криму [Електронний ресурс] // Крим. світлиця. – 2021. – 15 січ. (№ 2). — Електрон. дані. *Наведено коментарі міністра закордонних справ України Дмитра Кулеби стосовно рішення Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) про прийнятність справи України проти Росії щодо Криму. На його думку, це є важливим кроком на шляху до притягнення Росії до юридичної відповідальності за агресію проти нашої країни.* Текст:

<http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=22928>

118. Українсько-молдовський діалог відновлено : стратегічні відносини Києва та Кишинєва вийшли на значно вищий історичний рівень // Уряд. кур'єр. – 2021. – 13 січ. (№ 7). – С. 2. *Йдеться про зустріч Президента України Володимира Зеленського з Президентом Республіки Молдови Маєю Санду, яка перебувала в Україні з офіційним візитом. Особливу увагу сторони приділили стратегічному питанню інтеграції України та Молдови в Європейський Союз (ЄС), зокрема, лідери країн*

висловилися за посилення діалогу у "Східному партнерстві". Володимир Зеленський проінформував Президента Республіки Молдова про ситуацію на Донбасі та про ініціативи України з мирного врегулювання. Також Президент України зазначив, що Україну та Молдову єднують спільні цінності та позиції із ключових питань загальноєвропейського порядку денного й безпеки регіону, та наголосив, що позиція України з придністровського врегулювання ґрунтується на підтримці суверенітету й територіальної цілісності Молдови у межах її міжнародно визнаних кордонів. За результатами перемовин глави держав підписали Меморандум про розвиток транспортно-транзитного потенціалу України та Молдови з метою зміцнення співпраці між країнами. Текст :

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/ukrayinsko-moldovskij-dialog-vidnovleno/>

119. **Фейгин М. Байден точно займеться Україною, поставив ей ультимативно жесткие условия, — Фейгин [Электронный ресурс] / Марк Фейгин ; беседовал Анатолий Гавриш // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 20 янв. — Электрон. данные. Напередодні інавгурації Д. Байдена, який переміг на президентських виборах у США, наведено матеріали інтерв'ю із російським юристом, політиком і блогером Марком Фейґіним, який розповів, чого очікувати Україні та Росії від зміни влади в США, особливо з огляду на нове розслідування про зовнішній вплив (переказ півмільйона доларів учасникам штурму Капітолію). Він, зокрема, зазначив, що "справжніх санкцій ще не було" і що у Кремля є підстави побоюватися наслідків приходу адміністрації Байдена, адже "будуть застосовані санкції, які вдарять сильно і по олігархах, і по бюрократії московській, і, можливо, якісь секторальні санкції. Тому Кремль і Путін хочуть усіма способами запобігти такому ходу подій. Але, ... у них шансів дуже мало".** **Експерт продовжив:** "Що стосується Європи, вона буде йти в кільватері вашингтонської політики у частині санкцій. Тому, напевно, теж якісь заходи будуть вжиті для забезпечення власної національної безпеки і єдності Заходу в межах євроатлантичних структур". **М. Фейґін нагадав, що "... в адміністрації**

Обами віце-президент Байден займався Україною. Так він точно буде займатися Україною. Можливо, зміняться окремі підходи, які стосуються того, що перед потенційними союзниками, тією ж Україною, будуть ставитися більш жорсткі умови щодо реформ, боротьби з корупцією, ролі олігархії. Ось тут будуть майже ультимативно жорсткі поставлені умови. Більше шести з половиною років панькатися ніхто не буде, і Україні будуть поставлені ці умови для того, щоб вона їм відповідала". Текст: <https://world.fakty.ua/366155-bajden-tochno-zajmetsya-ukrainoj-postaviv-jej-ultimativno-zhestkie-usloviya---fejgin>

120. **Филипенко А. Візит дами** [Електронний ресурс] / Артем Филипенко // Дзеркало тижня. – 2021. – 13 січ. — Електрон. дані. *Йдеться про те, чим завершилася поїздка в Україну Президента Молдови Маї Санду. Зазначено, що для неї це був перший офіційний закордонний візит після обрання на посаду, а для України — перший у новому році візит вищого рівня. Зазначено, що президенти говорили «про взаємну підтримку суверенітету і територіальної цілісності України та Республіки Молдова в межах міжнародно визнаних кордонів». У центрі уваги опинилися й інші питання. По-перше, сторони підтвердили зацікавленість у тому, аби стати частиною ініціативи Тримор'я, готовність зміцнювати співпрацю в рамках Східного партнерства і визнали за необхідне й далі розвивати формат співпраці «ЄС + 3 асоційовані партнери». Фактично можна говорити про початок формування консолідованої позиції країн, які мають спільні інтереси не лише у сфері безпеки, а й у справі європейської інтеграції. Поки що невідомо, чи приєднається до цієї позиції третій учасник — Грузія, яка також є жертвою російської агресії, має окуповані території і підписала Угоду про асоціацію з ЄС. Країна наразі переживає внутрішньополітичну кризу. По-друге, оголошено про створення президентської ради «як нового постійно діючого формату діалогу високого рівня та механізму координації і моніторингу реалізації актуальних завдань співпраці». По-третє, визначено*

напрями співробітництва в енергетичній сфері тощо. Текст:
<https://zn.ua/ukr/international/vizit-dami-.html>

121. **«Я на власні очі бачила російських спецслужбовців» – голова Мінветеранів про Святогірську лавру** [Електронний ресурс] // Радіо Свобода : [укр. інформ. сайт]. – 2021. – 15 січ. – Електрон. дані. Зазначено, що Голова Міністерства у справах ветеранів, генерал-майор Служби безпеки України (СБУ) Юлія Лапутіна бачила російських військових на території Свято-Успенської Святогірської лаври, якою зараз користується Українська православна церква (Московського патріархату) після початку російської агресії. Про це вона розповіла в інтерв'ю "Радіо Свобода". За словами Ю. Лапутіної, попри те, що в Україні церква відокремлена від держави, Росія «навіть на доктринальному рівні позиціонує церкву як елемент м'якої сили, яка змінює поведінку населення тієї держави, де вона розташована, в інтересах Росії». Ю. Лапутіна додала, що стосовно деяких громадян, які «мають відношення до відповідного релігійного напрямку, вчиняли дії на шкоду безпеці України», вже є судові рішення про притягнення їх до кримінальної відповідальності. Текст:

<https://www.radiosvoboda.org/a/news-laputina-sviatohirska-lavra/31048711.html>

**Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

**Відповідальний за випуск Н. Я. Зайченко
21 січня 2021 р.**